

MIKAVNOST IN PREKLETSTVO OBMORSKE LEPOPOTICE

Nad Fieso, tem najlepšim delom slovenske obale, že nekaj let visi temen oblak. Zdaj preti, da se bo sprevrgel v hudo neurje in se razpotegnil nad vso piransko občino.

Pred dobrimi desetimi leti je občinska skupščina sprejela zazidalni načrt Fiese. Po njem naj bi urbanistično uredili dolino in pobočje nad sladkovodnimi jezerci, zgradili za 1950 ležišč turističnih poslopij, da bi postala Fiesa zaokroženo, novozasnovano turistično mesto.

Na natečaju so izmed različnih ponudnikov izbrali ljubljansko podjetje Slovenijaceste - Tehnika (SOT).

(nadaljevanje na 3.strani)

V tej številki preberite:

**SPLOŠNA PLOVBA -
Scenariji za vračilo
dolgovstr. 3.
NARKOMANIJA -
Zadnja stran pravljice
..... str. 8.
Kaj moramo vedeti o
lokalni samoupravi ?
.....str.9.**

Portorožan, visokošolski profesor japonščine

Nekaj desetlin Slovencev se poglablja v zapletenost japonskega jezika. Japonščino pa res obvlada med nami eden sam, je pripovedoval znanec iz inštituta Jožef Stefan. "Naše gore list" je tudi doktoriral iz japonskega jezika. Zdaj je profesor japonščine na univerzi Tsukubi pri Osaki. Nenavadni znanstvenik je naš portoroški krajan **dr. Andrej Bekeš**.

(nadaljevanje na 3.strani)

Nikogaršnji

Če bi se kje drugod razvijalo novo visokošolsko središče, edino v Slovenski Istri, bi za to vedeli in najbrž tudi skrbeli skoraj vsi. Pa v Piranu? Sploh kdo, razen študentov in profesorjev ve, da je po trinajdesetih letih razvoja Visoka pomorska in prometna šola na najboljši poti, da postane fakulteta. Po zaslugi je nekaj zanesenjakom uspelo, da je pred dobrim letom slovenski parlament sprejel Zakon o ustanovitvi Visoke pomorske in prometne šole. Zdi se, da niti ob tem v Piranu ni bilo glasnejšega odmeva.

Če bi kje drugje nastajalo novo univerzitetno središče, bi bili ponosni na to. In bi skušali šoli in njenim delavcem pomagati. Če ne zaradi drugega, že zato, ker je pač kraj toliko bogatejši, kolikor več šol ima. In seveda razgledanih ljudi, ki bodo nekoč vračali to, kar si bodo pridobili v šoli. Pa tu? Študentov sploh ni čutiti, še zelo daleč je do dne, ko bo morda Portorož postal študentsko mesto. Čeprav bi seveda lahko. Vendar šele tedaj, ko zgradba na hribu ne bo več le "nekdo drug".

Od kod nezainteresiranost? Je ljudi, strah znanja? Ali vsaj šolanih ljudi, ker bi utegnili postati nevarni. In jih morda izrinili s stolčkov, ker jim je le do medstranskih preprirov in majhnih (vaških?) spletk.

Medtem pa življenje teče mimo. Skoraj da brez odmeva se utaplja Splošna plovba, nekdanji ponos piranske občine. Za to, kar se dogaja v portoroškem Castinoju, pa se tako že od nekdanj zdi, da je to drug svet, v katerega "neposvečeni" nimajo pravice niti vpogleda.

Pa je vendar vse to tukaj. V našem majhnem domačem kraju, ki pozimi sameva kot speči medved za zaprtimi polkni, poleti pa se, oslepljen od turističnega blišča, obrača stran, da mu ja ne bi bilo treba reči prijazne besede neznanemu gostu?

Majhno je lepo, pravi star pregovor. Lahko pa je tudi kaj drugega, če po vsej sili vztraja pri svoji majhnosti in ozkosti.

MARJAN GRUDEN

zavarovalnica triglav d.d. ljubljana
POSLOVNA ENOTA KOPER

ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d. LJUBLJANA, POSLOVNA ENOTA KOPER,
Pristaniška 8, 66000 KOPER, Vas obvešča o spremembi telefonskih števil:
POSLOVNA ENOTA KOPER N.C. 066 / 454 - 100, FAX 066 / 37 - 788
Direktor 066 / 37 - 789

Predstavni/tva: PIRAN 066/746 - 010, LUCIJA 066/ 70 - 930, fax 066/ 70 - 961,
IZOLA 066/ 65 - 248, fax 066/ 65- 248

**ŽELIMO VAM
PRIJETNE
PRVOMAJSKE
PRAZNIKE**

*Kot vsako leto, se tudi leto
dobimo na Socerbu*

OD VSEPOVSOD

JANUAR NI BIL TAKO BOGAT

Poprečna mesečna bruto plača na zaposlenega v Republiki Sloveniji je januarja 1994 znašala 83.716 SIT, kar je 4,2 odstotka manj kot v decembru 1993. Delavci v gospodarstvu so zaslužili poprečno 79.404 SIT, ali 5,2 odstotka manj. Če bi bolj pozorno spremljali slovensko produktivnost ter letošnje izvozne uspehe, bi s temi "drobtinicami" morali biti kar zadovoljni. Neto predstavlja to okoli 600 DEM, ali približno polovica denarja, ki ga prejema za brezposelnost v Nemčiji. To je pač nekakšno poprečje. Žal se vse bolj poglobljajo socialne razlike med Slovenci.

NOVE POKOJNINSKE OSNOVE

Upravni odbor Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je 21. marca letos sprejel sklep o najnižji pokojninski osnovi in najnižji pokojnini za polno pokojninsko dobo. Najnižja pokojninska osnova se od 1. marca 94 dalje določi na novo in znaša 35.512,96 SIT. Najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo se od 1. marca 94 dalje določi na novo in znaša 28.486,01 SIT. S sklepom so določili tudi najvišjo pokojninsko osnovo, ki od 1. marca 94 dalje velja 162.328,40 SIT. Od te osnove se odmerijo pokojnine, uveljavljene od 1. aprila 92 dalje, ki bi s pripadajočimi uskladitvami presegle znesek, ki bi uživalcu pokojnine pripadal, če bi bila odmerjena od najvišje pokojninske osnove, določene s tem sklepom. Najvišji znesek invalidnine za telesne okvare, ki so posledica poškodb na delu ali poklicne bolezni (1. stopnja 100 %), znaša od prvega marca dalje 6.836,64 SIT, najnižji (8. stopnja 30 %) pa znaša 2.848,60 SIT. Za telesne okvare, ki so posledica poškodb izven dela ali bolezni, je določen najvišji znesek 4.785,64, najnižji pa 1.994,02 SIT. Ob vsej precizni pokojninski matematiki, zanima upokojeince zlati to, koliko denarja lahko v bodoče pričakujejo v kuverti.

Starostna ali družinska pokojnina, odmerjena po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov, je od 1. marca 94 tudi določena na novo in znaša skromnih 14.243,00 SIT.

ZAČASNI PRORAČUNSKI PRIMANKLJAJ

Potrebe porabnikov proračuna v Sloveniji za drugo trimesečje 94 so kar precejšnje: 103,28 milijarde tolarjev. Vlada pričakuje, da se bo v blagajni nabralo 94,9 milijarde tolarjev in je na tej podlagi izračunala začasni primanjkljaj proračuna v znesku 8,38 milijarde tolarjev. V bilanci proračunskih prihodkov je kar nekaj opaznih postavk: davčni prihodki (davek od dobička pravnih oseb, dohodnina, prometni davek, carine itd.), znašajo 90 milijard tolarjev, medtem ko nedavčni prihodki (registracijske takse, sodne takse itd.), znašajo nekaj manj kot 4,8 milijarde tolarjev. Pri tekočih odhodkih proračuna, so bistvene postavke namenjene tako imenovanim socialnim transferom, subvencijam, javnim zavodom, in plačam. Pri investicijah in investicijskem vzdrževanju je največ denarja namenjeno za avtoceste: 3,3 milijarde tolarjev. Vlada vstraja, da bi proračun Republike Slovenije ostal v začrtanih mejah 402 milijarde tolarjev.

KONEC GOSPODARSKE RECESIJE ?

Nekateri slovenski ekonomisti so prepričani, da je doseganje najnižjih gospodarskih točk že za nami in pričakujejo v prihodnjih mesecih ponovno oživitve proizvodnje in izvoza. Zlasti slednji nam povzroča skrb, saj se je v prvih dveh mesecih letošnjega leta v primerjavi z lanskim enakim obdobjem zmanjšal za 7,9 odstotka. Turistični promet je dosegel 2-odstotno rast. Inflacija, ki se je po tistem vsi bojimo, ker njena pretirana rast destruktivno deluje na gospodarske odločitve, izgublja na moči. Aprilske podražitve jo bodo nekoliko potisnile navzgor, tako da je računati, da bo na koncu leta znašala precej več od načrtovanih 13 odstotkov. Doslej si je že nabrala toliko moči, da bi se do konca leta lahko mirno povzpela na 17 odstotkov. Kontrolirani obseg denarja v obtoku, uspešna sanacija bank in največjih igubarjev ter zadrževanje pretirane rasti plač, pa tudi uspešna in hitra privatizacija družbenega kapitala, so med drugim porok, da bo slovenska ekonomija dohodkovno bolj uspešna.

IZJEMNO VELIKO ŠTEVILO DOKAPITALIZACIJ

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS 30/93) za obstoječe družbe z omejeno odgovornostjo (d.o.o.), predpisuje dokapitalizacijo do minimalne višine kapitala 1,5 milijona tolarjev oziroma novo organiziranost ter seveda uskladiitev ustanovitvenih in drugih aktov z določili tega zakona. Rok: 31. maj 1994. Ocenjuje se, da bo takšnih dokapitalizacij kar 25 tisoč. Veliko dela za ponudnike in svetovalce, ki nekoliko bolje razumejo te zahtevne operacije.

EKSPLOZIJA PREBIVALSTVA

Ocenjujejo, da bo do leta 2100 na svetu živelo že 12 milijard ljudi, kar pomeni, da se bo do takrat število prebivalstva dejansko podvojilo. Samo v Afriki, kjer sedaj živi okoli 650 milijonov ljudi, naj bi jih bilo kar 2 milijardi. Vsekakor bo zemlja, s sodobnimi agrotehničnimi prijemmi, sposobna prehraniti tolikšno število človeških duš. Ker nas je na zemlji vedno več, hrane pa kljub vsemu vedno manj, bi se kazalo odredi mesu in mesni prehrani. S pravilno uravnoteženo vegetarijansko prehrano bi že sedaj, brez posebnih težav, lahko živelo kar 20 milijard ljudi! Primer: za prirejo enega kilograma govedine porabimo kar 16 kilogramov žitaric.

PLITVICE SPET ZA TURIZEM

Prekrasna narava 16 plitvičkih jezer zaradi vojnih sovražnosti ni bila prizadeta. Tako je ugotovila posebna komisija za ocenjevanje naravne kulturne dediščine UNESCO. Tamkajšnji turistični delavci so pripravili vse nared za letošnje turistične obiske.

IZ SPOŠTOVANJA DO MARKE

Nemško gospodarstvo se srečuje z rahlimi težavami. Prihaja dan resnice, ko bodo tudi Nemci rekli: "nič ni več tako kot je bilo nekoč". Skrbi jim povzročajo visoka brezposelnost (okoli 4 milijone), štrajki, vedno večje zahteve za socialno pomoč, ki pa se realno zmanjšuje, pa tudi izvozna prodornost ni več tako velika kot so je bili vajeni. Mnogi preprosti državljani vidijo grešnega kozla nedelavnosti in neučinkovitosti v delu gospodarstva nekdanje Vzhodne Nemčije. Nemška marka kljub temu ostaja vodilna evropska valuta in glavna usmerjevalka finančno-valutnih transakcij - tudi iz spoštovanja do njene (nekdanje) trdnosti.

Portorožan, visokošolski profesor japonščine

(nadaljevanje s 1. strani)

Nekdanji maturant koprške gimnazije pripoveduje, kako je ravnatelj, profesor francoščine g. Martinc pri pouku včasih komu šaljivo rekel, ko ni znal pravilne francoske izgovorjave besed, da govori japonsko. Morda ga je takrat že zanimalo, kakšen je zven japonskega jezika.

Na srednji, še bolj pa na visoki šoli je Andreja Bekeša pritegnila matematika. Po diplomu je dobil štipendijo za specializacijo in matematiko na univerzi v Osaki. Tu je magistriral. Med več kot dveletnim študijem pa je vzljubil japonščino, nadaljeval s študijem jezikoslovja in leta 1981. magistriral iz japonščine. Na univerzi Tsukubi je absolvirал doktorski program iz japonskega jezikoslovja in dosegel doktorat znanosti iz japonskega jezika.

Po melodioznosti je japonščina glede vokalov podobna italijanščini, pripoveduje. Zelo težka pa je pisava. Za dnevno rabo je treba znati okoli 2000 besednih znakov - logografiv. To dela preglavice domačinom, še bolj pa seveda tujcem. Vendarle pa na japonskih univerzah niso tako redki profesorji iz tujine. Na univerzi v Tsukubiju, kjer dr. Andrej Bekeš predava računalniško jezikoslovje, slovnično sodobnega japonskega jezika in sodeluje v raziskovalnem delu, sta še dva profesorja, ki nista z Japonske. Zanimivo je, da se zadnja leta te univerze čedalje bolj odpirajo. Seveda pa se vsak, ki skuša vstopiti v tak univerzitetni krog iz tujine, srečuje z močno konkurenco domačih kandidatov. S takšno konkurenco pa seveda skušajo doseči, da se med univerzitetne učitelje prebijejo le kvalitetni strokovnjaki.

Ceprav dr. Andrej Bekeš pravi, da mu je postala Japonska druga domovina, pa svoje življenje na zanimiv način povezuje s Slovenijo. Po doktoratu iz japonskega jezika leta 1986. se je vrnil domov, delal krajši čas v Iskri Delti, potem na inštitutu Jožef Stefan, na fakulteti za družbene vede. Leta 1990. se je vrnil na Japonsko in tam prevzel profesuro na univerzi v Tsukubiju. Razen predavanja japonščine se njegova znanstvena kariera pogloblja pri sodelovanju na velikem raziskovalnem programu "možnosti posploševanja jezikovnih kategorij posameznih jezikov s posebnim ozirom na japonščino in primerjava s slovenščino." Morda je bila tudi ta tema vezni člen, da se je marca letos sicer vrnil na inštitut Jožef Stefan, toda japonski univerzi bo ostal zvest kot takojimenovani vabljeni profesor. Njegovo znanstveno delo računalniška obdelava jezika odpira nove strani sodobnega jazykoslovja. Jezik, ki kot svoje orodje ne bo imel take računalniške tehnologije, bo v sodobnem razvoju glede marsičesa ohromljen.

Njegova vrnitev v inštitut Jožef Stefan pa bo pomenila utiranje novih poti za povezovanje slovenščine in japonščine. V okviru slovenskega orientalističnega društva v Ljubljani imajo že dvanajsto leto seminarje japonščine. Zdej so s svojim univerzitetnim učiteljem prišli k nam še štirje njegovi nekdanji učenci na japonski univerzi. To bo razširilo obseg zanimanja za japonščino, saj zdej te tečaje obiskuje 18 udeležencev v začetnem in 10 v nadaljevalnem tečaju. Zanimanje za japonščino je zlasti med ljudmi, ki zaradi svojega strokovnega dela potrebujejo ta jezik pri prebiranju strokovnih del, že zdej pa so vse bolj izdelani pogoji, da bi lahko japonščino tudi uvrstili v študijski program ustrezne fakultete ljubljanske univerze.

Dr. Andrej Bekeš pravi, da ga bo veselilo, če bo kdo izmed bralcev Primorskega utripa začutil, da je spoznavanje nam sicer daljnega jezika, velika priložnost za jezikovno obogatitev, ki odpira v pogojih japonske razvitosti vrata na široko področje tehnično-komunikacijskega pretoka danes prepotrebne znanja.

Gustav Guzej

SEJEM ROŽ

Tradicionalni sejem rož bo tudi letos v hangarju Marine v Luciji 1. in 2. maja od 9.00 do 19.00 ure. Organizator Hortikulturno društvo iz Portoroža si prizadeva, da bi tudi letos ponudili številnim obiskovalcem kar največ tega čemur je sejem tudi namenjen. Zato bodo imeli prednost prodajalci cvetja, lončnic, sadik, sadnega in okrasnega drevja, torej vrtnarji in cvetličarji, medtem ko bodo ponudniki tako imenovanih spremljajočih dejavnosti vrtnarstva morali skozi izbirno sito, da se na letošnjem sejmu rož ne bi nabralo preveč krame. Organizator zbira prijave aktivnih udeležencev na sejmu do 10. aprila. Dodatne informacije lahko dobite tudi po telefonu 066/73-898 in sicer od 28. marca do 25. aprila ob ponedeljkih in petkih od 20.00 do 21.30 ure. Vsekakor sodi sejem rož med največje portoroške prireditve, ki jo obiskuje množica ljudi. Ne nazadnje je tourstna prireditev zanimiva tudi za tujce, ki se mirno sprehajajo po portoroški rivieri, ne da bi vedeli kaj zanimivega se tu dogaja.

SPLOŠNA PLOVBA

Scenariji za vračilo dolgov

Nad portoroškim podjetjem Splošno plovbo se zgrinjajo viharji oblaki, ki bodo po sili razmer prevetrili že dolgo prisotno osnovno vprašanje, kdo, in predvsem kako, bo poravnal dvajset let stare zapadle dolgove?

Kdo so bili ljudje, kakšni rentabilitetni izračuni in motivi so jih takrat vodili k najemanju visokih deviznih kreditov, ustanavljanju tuje firme...? Tega verjetno nikoli ne bomo natančno spoznali, lahko le uganemo kdo bo končni plačnik 89 milijonov dolarjev vrednega japonskega in 10 milijonov dolarjev španskega dolga. Bodo to LB, koprška Splošna banka kot garant, ali pa se bo vse skupaj prelevilo v znano formolo javnega dolga, kar bi, glede na "pomorsko usmeritev" Slovenije, lahko tudi bila ena izmed možnih opcij. V tem primeru smo to mi, davkoplačevalci, ki lahko le od blizu in daleč opazujemo markantno stavbo, dobro situirane pomorščake, delavce, ki se jim zaradi predmetnega dolga na gmotno-socialnem področju, nič posebno hudega ni zgodilo. Čarobno formolo naj bi sedaj iznašla Tajnikarjeva strokovna skupina.

Negativna otvoritvena bilanca

Dejstvo je, da bi podjetje Splošna plovba (ne glede na njegovo sedanjo zapleteno organiziranost), moralo v skladu z zakonom do 20.3.94. izdelati otvoritveno bilanco, ki bi bila podlaga za lastniško preoblikovanje podjetja z družbenim kapitalom. Ta bilanca je negativna. Negativna je tudi konsolidirana bilanca podjetij Splošne plovbe v tujini, vključno z znanim podjetjem Genshipping Corporation, ki je lastnik ladij!

Dolgovi ne morejo sanirati

Obstoječi dolgi Splošne plovbe sama ne more sanirati, saj za to nima niti finančnih možnosti. Zato tudi ni plačala prvega obroka, ki je zapadel 25. marca letos. Poravnala ga je LB d.d. in odtegnila z računa Plovbinega garanta - Splošne banke Koper.

Veriga stečajev?

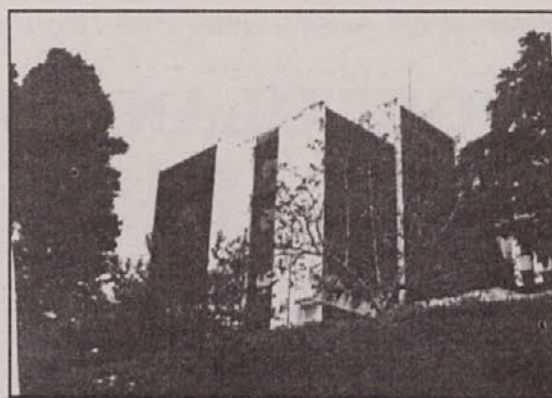
Stečaj Splošne plovbe bi torej potegnil s seboj tudi stečaj Genshippinga. Klopčič bi se začel odvijati. S poravnavo ali stečajem Splošne plovbe namreč zapadejo takoj v celoti v plačilo vsi krediti tujih bank, ki so vezani na Splošno plovbo kot garanta za kredite Genshippinga kot posojiljemalca. Tuji kreditodajalci bi lahko, ob poznavanju finančnega položaja Splošne plovbe, že sedaj ukrepali in sprožili postopek za ta-

košnje plačilo neodplačanih posojil. Ob morebitnem neplačilu bi lahko šli v sodno zaplembo in nato v razpodoj ladij, vendar v tukajšnjem podjetju upajo, da do tega ne bo prišlo in da se bo našla ustrezna rešitev. S prodajo ladij preko sodišča bi tako morda iztržili največ 60 odstotkov. Ladije bi bile prodane pod sedanjo tržno ceno, tudi zato, ker so stare povprečno 13,8 let, njihova življenjska doba pa je 23 let. Pet tujih upnikov bi se poplačalo. Splošna plovba pa bi znameniti japonski in španski dolg, skupaj 99 milijonov dolarjev, v celoti prenesla na davkoplačevalce... Če podjetju uspe v naslednjih štirih letih odplačati 75% hipotekarnih kreditov, bi tedaj znašala neto vrednost njene flote (tržna vrednost minus neodplačani krediti), 50 milijonov dolarjev in bi bila podana možnost, da bi z ladjami, ki niso obremenjene s krediti, sami odplačevali del japonskega in španskega dolga. Vprašanje je, kako postaviti to firmo na finančno zdrave noge.

Trije scenariji

Vodstvo Splošne plovbe je v prizadevanju, da bi rešili vprašanje dolgov, pripravilo predlog treh možnih scenarijev:

Prvi govori o SANACIJI, nekakšni ureditvi vprašaja in sicer tako, da bi Splošna banka Koper d.d. kot garant, zagotovila Agenciji za sanacijo bank in hranilnic, potrebna likvidna sredstva v višini, ki bi omogočila odkup reprogramiranih kreditov po ceni, ki znaša 25 odstotkov nominalne vrednosti. Nadaljnje servisiranje teh kreditov bi na osnovi prejetih sredstev prevzela LB d.d. oz. Agencija. Z 20 trgovskimi ladjami bi v naslednjih 4 letih toliko zaslužili, da bi lahko odplačali tri četrtine svojih hipotekarnih dolgov. Pri tem scenariju omenjajo resolucijo o pomorski usmeritvi Slovenije, ki pravi, da bo država zagotavljala pogoje za razvoj trgovskega ladjarstva, ki bo sposobno poslovati na svetovnem tržišču. Drugi scenarij bi bil NEKONTROLIRANI STEČAJ. Ladije bi bile zaplenjene in preko sodišča po bančnih nalogih prodane, verjetno pod tržno ceno, pač za toliko, kolikor znašajo krediti. Omenjajo posledice, da "Slovenija" izgubi 44 milijonov dolarjev premoženja, kar naj bi bila nekakšna razlika med ocenjeno in tržno vrednostjo ladij. Nadalje omenjajo, da Sloveniji ostanejo na plečih tudi dolgi Splošne plovbe: 99 milijonov ameriških dolarjev. Ti dolgi, kot smo doumeli, niso zavarovani s hipotekami in bi se jih lahko rešili brez izgube ladij.

Stečaj Splošne plovbe bi pomenil ukinitve ladjarske dejavnosti v Sloveniji in nezaposlenost njenih kadrov ter izničenje možnosti, da bi vsaj en del dolgov, garantiranih s strani domače banke, odplačevali s svojo dejavnostjo.

Tretji scenarij predstavlja KONTROLIRANI STEČAJ po katerem se išče kupec zapadlih terjatev... Slovenija odkupi od petih zahodnoevropskih hipotekarnih bank terjatve, morda celo po znižani (diskontni) ceni. Tako dobi v posest 143,5 milijonov ameriških dolarjev vredno Plovbino premoženje? Kateri od slabih scenarijev je zanimiv za državo in če je ona pravi naslov - bomo šele videli. Znano je le to, da je devizni posojilni zalogaj prehud za podjetje in garanta Splošno banko Koper, konkretne rešitve pa še trenutno ni na obzorju.

FK

INVITA d.o.o.

Podjetje za promet z nepremičninami
Lucija, Obala 105, 66320 Portorož
Tel/Fax: 066/70-584

Prodajate, kupujete, oddajate ali najemate
HIŠE - STANOVANJA
POSLOVNE PROSTORE
LOKALE - ZEMLJIŠČA ?

Pokličite nas.
Uredimo tudi ustrezno dokumentacijo.

INVITA d.o.o.

MIKAVNOST IN PREKLETSTVO OBMORSKE LEHOTICE

(nadaljevanje s 1. strani)

To naj bi komunalno opretilo prostor bodočega turističnega kraja (kanalizacija, čistilna naprava, ceste, vodovod, elektrika, PTT-naprave). Zračunali so, da bi celovita komunalna ureditev veljala okoli 9 milijonov nemških mark. Ker občina ni imela denarja, so sklenili pogodbo, po kateri naj bi se zgradilo komunalne naprave, hkrati pa pridobilo pravico zgraditi na okoli 15.000 kv. metrih turistična poslopja za sindikalne domove. Prodaja teh poslopij naj bi pokrila stroške za graditev infrastrukture. Namesto počitniških domov so pozneje pri SCT sklenili graditi poslopja za poslovni turizem in jih prodati na tržišču.

Do srede leta 1990. je SCT zgradil približno 85 ostenah komunalnih naprav, po neuradnih ocenah takrat vrednih 5.975.291 mark.

Ko so začeli pripravljati gradbišča, so posekali nekaj desetnih borovih dreves. V javnosti se je dvignil vihar ogorčenja, češ da gre za barbarsko poseganje v naravo. Konec leta 1990. je občinska skupščina sklenila takoj ustaviti vso gradnjo v Fiesi. SCT pa je že prej ustavil vsa dela na dokončanju predvidene komunalne ureditve.

Takrat se je začel prikrit in odkrit spopad: SCT je zahteval denar za že opravljeno komunalno ureditev, spopadati so se začeli različni pogledi na zazidavo Fiese. SCT je izračunal, da naj bi njegova terjatev konec leta 1993. znašala 12.815.432 mark. Na sodišču je nekaj že končanih, še vedno pa teče več tožb. Namesto iskanja izhoda se spopad bolj nagiba v politično merjenje moči. Ne glede, kako se bodo pravni in politični spopadi končali, pa je jasno, kot pravi Bo-

ris Kočevar, sedanji direktor piranskega zavoda za urbanistično načrtovanje: "To je zapitek, ki ga bo moral nekdo plačati."

Konec osemdesetih let se je v piranski skupščini izoblikovalo mnenje, naj bi iz Pirana in Portoroža preselili počitniške domove. Takoimenovani sindikalni turizem naj bi povezali v enem kraju. In to naj bi bila Fiesa. To je bila tudi osnova za izdelavo zazidalnega načrta, sprejetega leta 1983.

Na ta načrt je imel zavod za spomeniško varstvo, po besedah Toneta Mikelnja, precej pripomb, ni pa jih upošteval izdelovalec načrta, niti skupščina. Tudi sicer so imeli tudi drugi takrat in pozneje mnogo kritičnih pripomb, češ da je zazidalni načrt bil slabo pripravljen, predvsem pa da je z zasnovo zazidave preveč obremenil celoten prostor.

Leta 1991. so začeli pripravljati izhodišča za spremembo zazidalnega načrta. Ta niso bila nikoli sprejeta. In še danes velja zazidalni načrt iz leta 1983.

Zadnjih pet let se je zaplet okoli Fiese neprestano stopnjeval. SCT je vložil več tožb. Glede odškodnine za že izgrajeno infrastrukturo je sodišče dal prav SCT. Na upravno odločbo, da se SCT razveljavi lokacijsko in gradbeno dovoljenje, češ da ponudnik ni bil izbran na podlagi javnega razpisa, je sodišče na prvi in drugi stopnji razsodilo v prid občine Piran. Zdaj je na vrhovnem sodišču revizija razsodbe, kajti SCT dokazuje, da je za razpisano gradbeno zemljišče bilo več ponudnikov in da je bil SCT najugodnejši.

Zadeva se vleče nekaj let, Fiesa kot biser obale

pa je zlasti poleti tarča mnogih kritik zaradi neurejenosti, zanemarjenosti. Okoli nje pa se lomijo različna kopja.

Zanimivo je, da navzlic vsej tej problematiki v tem času na sejo občinske skupščine ni nikoli prišla ta problematika. Pogodbo s SCT je sklenil sklad za urejanje prostora. Pravni predstavnik SCT Aleš Rojs je povedal, da so večkrat iskali možnost dogovarjanja, toda z druge strani niso nikoli imeli dovolj resnega in preudarnega sogovornika. Občinska skupščina je sicer izbrala komisijo za preučitev tega primera. Tudi to pa ni pomagalo, da bi problem Fiese, ki zna biti hudo breme za celotno občino, le prišlo na skupščinski dnevni red.

Pri prebiranju obširnega gradiva o "problemu" Fiese se razrašča vtis, da ni bilo doslej niti volje niti namena, da bi začelo zamotano klopko razpletati.

Iz vrste mnenj različnih ljudi o Fiesi je mogoče razbrati vsem skupno stališče, da bi bilo potrebno neodložljivo pripraviti strokovna izhodišča za ureditev Fiese v skladu z naravovarstvenimi načeli. Takoj pripraviti revizijo ali povsem nov zazidalni načrt, oceniti vrednost že zgrajene komunalne infrastrukture. Končno pa takoj začeti trezne razgovore s SCT in najti način za razrešitev obojestranskih obveznosti. Vsako nadaljnje odlašanje pomeni le kopičenje materialne škode, predvsem pa je to neodpušten greh do tega edinstvenega dela piranske obale.

Gustav Guzej

Načrti za postavitev vodnega parka skoraj nared:

"PORTOLANDIJA" PRED VRATI

Izvrtnje vrelcev bo odločilo o gradnji

PORTOROŽ

V bodočnost Portoroža zagledani načrtovalci (vsí v naselju mu le ne želijo slabo in prav vseh turizem ne moti) tudi te dni že zrejo proti praznemu prostoru pred avtokampom v Luciji, proti samemu avtokampu, proti nasutju pod polotokom in gledajo na edini slovenski otok na morju, na Krpanov otok.

Prepričani v dejstvo, da turistična prestolnica Slovenija lahko prodaja samo turistične izdelke, krepí samozavest načrtovalcev hitro "približevanje" tople vode, na katero so naleteli že na 300 metrih (zdaj so nedvomno že globlje). Prav zaradi "Acquarije" ne ali "Landije" so namreč začeli iskati vodo; oziroma drugače: do "Portorlandije" bi prišli lažje in ceneje, če bi izvrtali pravišnjo vodo. Če jo bodo namreč v pričakovani izdatnosti in vsebnosti dokazali pred kanalom Fazan, bodo vrtalci posegali znova v globino na zemljišču pred avtokampom.

Čeprav se marsikaj zdi še kot lebdenje v zraku (v povezavi s "če-ji" in vodo), pa so lahko načrti hotelov Metropol in Igralnice (kot ustanoviteljev Acquarije) zelo hitro na mihi. Na 10 hektarjih površin (otoka je za 2 hektarja, nasutja pa je za kakšen poldrugi hektar) namestavajo postaviti niz bazenov, toboganov, skakalnic, bazenov za blatne kopeli, podvodne masaže in podobno (primer termalne riviere Čateških toplic je odmeven tudi ob morju). Pri tem ne mislijo na nove toplice, marveč na zabavišno rekreativni del Portoroža, kjer bi množice lahko našle obilo dnevnih zabav skozi vse leto. Na tak način bi spravili v življenje zdaj zapuščeno in neurejeno nasutje ob koncu avtokampa, pa tudi za edini otok na morju (pred marino) še niso pogruntali nobene namena.

Turistična prestolnica Slovenije bi tako pogasila ognje očitkov, da je le nekakšno spalno naselje (kar niti približno ni res!).

Načrtovalci sicer vedo, da so v tujini "landije" že nekaj let v modi in da z njimi na veliko kujejo cekine. (Upajmo, da tudi to dejstvo koga v Portorožu, ki je že dobro založen z njimi, ne moti).

Končajmo z mislijo, da Portorož, razen v turizmu, zdaj nima drugih možnosti. Turistični delavci kraja bi zato morali iskati stike s tistimi prebivalci, ki turizem zavračajo, ki od njega, razen gneče, nimajo ničesar in zaradi katerega, razen v tihoti naselja, morajo stalno živeti na očeh srednjeevropske javnosti.

Ena od mogočih potez bi po besedah vodje prodaje v hotelih Metropol, Ivana Siliča, lahko bila tudi odprtje plaž domačinom za brezplačno kopanje. Da vsaj malce ublažijo to negativno plat turizma za domače prebivalce.

Če torej načrti ne bodo splavali po toplični vodi, utegne Portorož, po predolgih letih izginjanja v anonimno središče srednjega kakovostnega razreda, spet opozoriti nase. (V turizmu gre vendarle za ime!). Nekaj tistega cvenka, ki tako na veliko odteka v zvečine italijanske "...landije", bi v večjo korist lahko ostal doma.

Portorožani pa bi vsaj Slovencem spet začeli dokazovati, da je vsaj pri posnemanju tujih, dokazanih vzorov, vsaj za pol koraka pred kontinentalci. To vlogo je namreč svojčas že uspešno igral. In zdaj, ko ne živimo več v raju, je bitka za goste vedno bolj neizprosna. Različne atrakcije lajšajo njen potek.

ZORAN DEBENJAK

SVEDRI NEUTRUDNO VRTAJO

Velika pričakovanja, kaj se v resnici skriva v nedrih lucijske in portoroške zemlje, še bolj pa kaj naj bi kmalu bruhnili na površino, sem ter tja popestrijo razno razna ugibanja in govorce, šale, pri čemer tekmujejo tudi nekateri mediji. Bo privrela na površje nafta, termalna voda? Kmalu se bomo lahko prepričali o ocenah neprecenljivega bogastva, ki naj

bi v marsičem spremenilo življenje v tukajšnjih krajih. Morda pa iz vsega tega ne bo nič. Vrtalci so redkobesedni in pridno opravljajo svoje delo ... Za Palace hotelom (na sliki), vrtajo delavci češkega podjetja Artezia iz Prage. Doslej so dosegli globino kakšnih 250 metrov. Upajo, da se bo pri 500 metrih že prikazala na površju topla termalna voda. Za portoroški zdraviliški turizem bi to vsekakor bilo enkratno. Nič manj atraktivna ni vrtina v Luciji, kjer so doslej že za kakšnih sto metrov globlje prodrli v podzemlje. Ocene, da je v spodnjih plasteh zares kaj tople vode, ki bi jo kazalo ekonomsko izkoriščati, se bodo morda že v kratkem uresničile. Sedaj občasno priteka iz vrtine mrzla voda.

Barometer meseca

7. do 11. marca - MALO BOLJE KOT POD LIPO - V vseh kajevnih skupnostih so se zvrstili (slabo obiskani) zbori volivcev. Skoraj vsi udeleženci so bili za to, da sedanje občine ne bi parcelirali. Zelena luč za referendum: Kdo je za mestno občino in proti njej.

8. marec - VODA JE LAHKO ZLATO - Na dveh koncih (v Portorožu in pri marini) so začeli prodirati v zemeljsko nedrje. Najti tople vrelce v globini do tisoč metrov, bi pomenilo naleteti na turistično zlato žilo.

16. marca - REPUBLIŠKA ROKA SEGA V PIRAN - Republiški funkcionar Tone Anderlič je povedal, da so tudi piranski izvršni svet dali na seznam občin, kjer naj bi iskali sledi za domnevnimi nepravilnostmi. Baje v republiki (v občini pa tudi od zavisti zeleni ljudje) najbolj zmajujejo glave nad prodajo vile Rog.

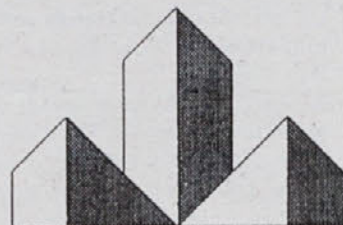
16. marca - SEZAM ODPRI SE - Po nekajkratnih poskusih je poslopje nekdanje bolnišnice v Piranu le dobilo lastnika z imenom. Za 1,9 milijona mark jo je kupilo podjetje J.P. Trade (Jelka in Janez Pečar, Borut Valenčič). Poslopje nameravajo preurediti v sodobno zasebno kliniko z dializo. Po načrtih naj bi klinika ob letu že odprla svoje sodobno zasnovana vrata.

19. marca - ŽE NASTOP JE PRIZNANJE - V okviru jubilejne 25. slovenske revije Primorska poje, se je na uvodnem koncertu v Postojnski jami predstavil moški pevski zbor Pergola iz Šentpetra. Zbor vodi znana kulturna delavka Rožana Grbec.

19. marca - MNOGE POTI VODIJO V PIRAN - Z obiska v Drammenu (Norveška) se je vrnila Alenka Aškerc - Mikel, ravnateljica osnovne šole Ciril Kosmač. Udeležila se je strokovnega srečanja ter seminarja v Kornhaugu na državnem Mirovnem centru. Udeleženci so bili iz Moskve, Luganskaya, New Yorka, Cansas Cytija, Švedske, Danske, Hrvaške in Slovenije.

20. marca - DAN X BREZ RAZJASNITVE - Do tega dne naj bi bilo jasno, ali se bo republika vključila v reševanje nasedlega broda Splošne plovbe. Obljube so uprašanje nekoliko odmaknile, rešitve pa še ni.

24. marca - SCIPIONOVE ZVIJAČE - Občinska skupščina z dokaj obsežnim dnevnim redom tudi tokrat ni bila sklepna. Nekateri, ki so se opravičili z nujno potjo v Ljubljano, so ob istem času videli v sosednji kavarnici.

ŠIFRA

PROMET
Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec.
Ivan Konstantinovič
Trg padlih 6
66310 IZOLA
tel./fax 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI
PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

naše morje

Dr Miroslav Zei

Morski rudninski zakladi (2)

Že od nekdaj so pridobivali sol s preprostim izhlapevanjem in izparevanjem morske vode "do suhega". V principu pridobivamo na ta način sol tudi dandanes, le tehnološki postopek se je izpopolnjeval. Na mnogih koncih sveta pa je ta proces za nas napravila narava: iz ostankov morja, ki so se posušila, je nastala kamena sol; kopljejo jo kot rudnino. Morja niso enako slana, tako je Rdeče morje izredno slano, v sto kilogramov vode ima 4.1 kg soli, Jadrano jih ima 3.8 kg, Črno morje je pol tako slano, a Baltičsko morje ima le en odstotek soli. Vsebnost soli je seveda odvisna od bližine dotoka kopenskih voda pa je tako morje v Tržaškem zalivu za dve promili manj slano kot južni Jadrano. Povprečno ima tona morske vode 30 kg kuhinjske soli, 4 kg magnezijevega klorida, 2 kg magnezijevega sulfata, ki je poznan kot grenka sol, 1.5 kg kalcijevega sulfata, itd. Kuhinjsko sol uporablja najraznovrstnejša industrija. Kvaliteta soli zavisí od vsebnosti vlage in odstotka natrijevega klorida, ki je v čistem stanju nehigroskopičen in torej neobčutljiv na vlago.

Kuhinjska - industrijska sol

Pridobivanje soli so poznali že Sumeri. Na Kitajskem so pridobivali sol z izparitvijo. Že pred več tisočletji. Tudi antični Grki in Rimljani so za to dejavnost uporabljali sonce in ogenj.

Mrtvo morje (jordanski Buhajrat Lut) je prej slano jezero kot morje. Ima predvsem kloride natrija, magnezija in kalcija, manj sulfatov a celokupna vsebnost je do osem krat večja kot druga morja.

Čeprav je osnovno načelo postopka pridobivanja kuhinjske soli iz morja v bistvu enostavno, je tehnologija pridobivanja razmeroma zapletena. Obalne grada ali bazene zalivajo z morjem po dovodnih kanalih. Pod soncem in vetrom morska voda polagoma izhlapi, dokler ne doseže primerne gostote; tako dobljeno slanico spuste nato v kristalizacijske bazene, kjer sol kristalizira. Dno bazenov je večinoma prekrito z gojeno "petolo", ki nastaja s spajanjem mikroskopsko ma-

jhnih alg s kalcijevim karbonatom in tako izolira nastajajočo solno plast od prstnega dna. Betonsko dno bazenov se ni pokazalo preveč primerno.

Izpopolnjeni tehnološki postopki kombinirajo prirodno izhlapevanje z umetnim izparevanjem, centrifugiranjem in sušenjem soli. Ta način ni odvisen od padavin, ki lahko občutno znižajo samo proizvodnjo. Pred dvema desetletjema smo tako izboljšavo načrtovali, vendar do realizacije zaradi gmočnih in naravovarstvenih razlogov ni prišlo.

Neslanost "slane" zgodbe

V Sloveniji porabijo letno okoli 15.000 ton soli za posipanje cest, ki so pod republiško upravo za ceste. Ta je lanske jeseni razpisala natečaj za dobavo soli pod najugodnejšimi pogoji. Nanj so se prijavili tri podjetja: ljubljansko, ki uvaža egiptovsko morsko sol, mariborsko, ki prodaja kameno sol podjetja Salinen iz Avstrije ter portoroška Droga. Po ceni je nudilo najugodnejše pogoje ljubljansko podjetje, takoj za njim pa se je uvrstila Droga. Da bi bil volk sit in kova cela, je republiška uprava za ceste po tem natečaju razdelila kvoto: 7.000 ton naj bi dobavilo ljubljansko podjetje, po 4.000 ton pa Droga in mariborsko podjetje za avstrijsko Salinen. Določili so tudi, katerim cestnim podjetjem naj bi posipno sol dobavljali posamezniki udeleženci natečaja. Portoroški Drogi so dodelili območje cestnih podjetij Koper, Gorica, Kranj.

Še pred začetkom zimske sezone se je začela zadeva zapletati in razgaljati vso poslovno nesolidnost. Drugi dve podjetji sta začeli ponujati svojo sol tudi cestnim podjetjem, ki so bila določena portoroški Drogi. Ta prvi korak nelojalne konkurence so podaljšali še za drugega. Obe podjetji sta ponujali posipno sol po nižji ceni. S tem sta hoteli izriniti Drogo iz tega ne tako majhnega posla.

Drogi ni prestalo drugega, kot da je tudi sama znižala dogovorjeno ceno. Ponudila pa jo je tudi različnim komunalnim podjetjem, ki potrebujejo še za dodatnih 5 do 6000 ton posipne soli.

Zgodovina našega solarstva

Pričetek je 13. stoletje; sol so pridobivali v področju Pirana, Sečovelj Izole, Kopra, pri Žavljah in Miljah. Tedaj je bilo pridobivanje soli prosto, zemljišča so bila javna, a lastniki so plačevali občini davek in sedmimo pridelka.

Najugodnejše pogoje je imel Piran na ozemlju ob Dragonji; tedaj so tam zgradili sistem dovodnih kanalov in bazenov z nasipi, podobno današnjim in sicer na obeh obalah Dragonje. To so bile sečoveljske soline, nastale pa so tudi v Luciji in Strunjanu. Ti kraji so v 15. stoletju prišli pod Benetke, ki je razvoj našega solarstva zaviralo predvsem zaradi konkurence s svojimi solinami (Chioggia, Ravena, pa tudi zaradi importa iz mediteranskega področja); prizadet je bil predvsem transport soli po morskih poteh. Zaradi nezaupanja do dobave soli iz hrvaških solin so uničili razvoj solarstva na Pagu, pri Zadru in na Krku, medtem pa ponovno omogočili razcvet piranskega solarstva, ki je uspešno tekmovalo s tistim iz Tržaškega zaliva. Razvila se je velika trgovina soli in tiho tapstvo, o čemer je že svoje povedal naš Martin Krpan. Tudi tedanja Avstrija je pospeševala svoje solarstvo pod Skednjem in v Žavljah ter zato tudi strogo nadzorovala poti proti Miljam in Kopru. Med tema dvema tekmečema je prišlo celo do strelnega obračunavanja. Po padcu benečanske republike je Avstrija splošno obnavljala solarstvo pri nas, vendar je zaradi poznejših političnih teritorialnih sprememb in posledično nastale konkurence z lastnimi rudniki kamene soli pričela zatirati solarstvo na Rabu, Pagu in Kopru. Piran je sicer še naprej deloval, vendar se je polagoma spreminjala struktura solinarjev. Polmeščanski element se je oprijemal donosnejših poslov, prihajal je kmečki življenjski iz notranjosti, ki je dnevno odhajal v svoje domove v notranjost in puščal "romantične" solinarske hišice propadanju.

Zetev soli niha

Po zadnji vojni je solinska površina ostala ista kot pod Italijo ob levem in desnem bregu Dragonje. Vendar je danes v pogonu manj "obdelovalne" površine. Zaradi spreminjajočih se klimatskih razmer proizvodnja precej koleba, v zadnjih 70 letih od 10 do 40 tisoč ton, pri tem so vštete tudi soline v Strunjanu in blizu v Luciji. Deževno poletje 1988 je dalo le 250 ton soli! V zadnjih letih proizvodnja raste tako 8000 ton 1992, in že 12000 ton v lanskem letu. V načrtu je dvig proizvodnje na 30000 ton in sicer z razširitvijo izparilnih površin in povečanjem kristalizacijskih bazenov. Solarstvo pričinja obetavno pod vodstvom g. P. Držka v podjetju Droga; tu delajo za bolj mehanizirano proizvodnjo v sodelovanju z italijanskim podjetjem IDECO. Slovenija mora uvažati dosti soli, preko 18000 ton za samo industrijo (predvsem Hrastnik), 15000 ton za ceste (zima), 3-5 tisoč ton za gospodinjstvo. Tehničnih in ekonomskih problemov je nič koliko, pridružujejo se jim tudi "Zeleni" in "Varstvo" ptic, ki naseljujejo to področje kot izredna posebnost naše favne.

Pamet in sol!

V ljudskem izročilu je sol povezana s pametjo. Stari Latini so se držali modrosti "cum grano salis", kar pomeni "s pametjo" ali dobesedno "z zrncom soli", ali pa previdno in preudarno. Kaj pa naš "pojdi se solit", ki ga Balkanci spolno zasolijo. Po učinku pomeni pojdi k vrugu, sicer pa, da ti manjka nekoliko soli (pameti) pa se zato malo "nasoli", saj ti je potrebno nekoliko soli.

V ozadju vse te zgodbe je seveda nič kaj etično poslovanje. V njej se odraža tudi nenačelna politika do domačega proizvajalca. Odgovornim je prav malo mar, če Droga z izkupičkom za prodano sol ne bo mogla zbrati denarja za nekaj drago vzdrževanje solin kot naravnega parka. Če bomo hoteli ta naravni park obdržati, bo proračun moral odpreti svojo mošnjo. Z uvozom dumpinške soli pa omogoča tujim podjetjem prodajo svoje soli, ki jo doma ne morejo prodati. Mogoče pa se bodo od zimske neslane zgodbe le kaj naučili!

P.P.

Slovensko morje in zaledje

Po kratkotrajnem izhajanju zbornika "Slovensko morje in zaledje" v letih 1977 do 1984 je vzniknila pr primorskih kulturnih pobuda za izdajanje zbornika ANNALES kot nekakšno nadaljevanje prejšnjega. Pobuda je našla na plodna tla predvsem z ustanovitvijo nekaterih regionalnih društev ter živahne kulturne dejavnosti (knjižnice, muzeji, gledališča, znanstvene institucije, klub Istra, itd.)

Zbornik posega na področja humanističnih, družboslovnih in naravoslovnih ved na širšem področju našega Primorja, tržaške pokrajine in deloma hrvaške Istre. Posebno pozornost posveča vprašanju morja, pomorski problematiki in ekologiji.

Doslej so izšli trije letniki, vsak z mnogotermi samostojnimi prispevki. V zadnjem letniku sta za naše morje zanimivi deli: Dr. V. Malačič - Pregled oceanografskih meritev in raziskav v priobalnih vodah Slovenije in v Tržaškem zalivu. Delo je pomembno za razumevanje dinamike vodne mase v našem akvatoriju, zlasti pa pomen te znanosti pri reševanju ustreznih tehničnih problemov ob naši obali (gradnja in drugo). L. Lipej in B. Krystufek poročata o pojavljanju kitov, ki so deloma tudi naselili na obalah v severozahodnem Jadranu iznad 45 stopinj severne širine, t.j. od delte reke Pada, preko Trsta, naše obale do Brionov. To so štiri vrste pliskavk ali delfinov (veliki, navadni, progasti in okrogloglav), mrka pliskavka, zobati kit glavac in hrbltopluti ali brazdasti kit. Slednja dva kita spadata med večje (naselili primerki so merili 10 in več metrov).

M.Z.

Naše vzporednice - Naše vzporednice - Naše vzporednice

TUDI PREPOVEDANO JE DOVOLJENO

V starem Piranu, je tudi prepovedano dovoljeno. Nikar ne mislite, da je to povezano s kako super demokracijo. Prej bi rekel, da je to posledica anarhičnega odnosa do okolja.

Pred približno dvema letoma postavljena javna razsvetljava v Adamičevi ulici (pri cerkvi), je že do zadnje svetilke razbita. Na vseh pločnikih za pešce, nekaznovano parkirajo avtomobili, pešci pa na cesti. V Piranu smo še, vsaj po manirah sodeč, daleč na Balkanu, tudi glede prometne ureditve. Zaporo določenih delov mesta urejamo s cestnimi zapornicami, ki so zaklenjene. "Dobro vzgojeni" vozniki, pretežno domačini, potem s svojimi vozili še zablokirajo rampo. Če je nuja, tudi ključ nič ne pomaga. Še posebno velja to za nočne ure, ko ni v celem Piranu nikogar, ki bi skrbel za red in varnost v mestu.

Problem zase so valobrani iz skalovja. Ta svojevrsna značilnost našega mesta, je postala odlagališče odpadnega gradbenega materiala in ostankov cemetne malte ter betona. Tako so zamašili že dobršen del lukenj med skalovjem. Ob valovanju morja voda ne more odteči. Na cesti nastajajo mlakuže, v zamašenih vdolbinah med skalovjem se razen vode nabirajo še drugi odpadki, ki tu trohijo in povzročajo smrad, da o estetski podobi tako oskrunjenega valobrana, niti ne govorimo.

Vse navedeno je v Piranu prepovedano, a tudi dovoljeno. Če naštejemo še nekatere stvari, da bo neurejeni dohodi do morja, polomljeni prijemniki ob stopnicah, nerazsvetljen del obale, od svetilnika naprej, ki je zaradi okvare na napeljavi, že od rane jeseni v temi, nesankcionirana prehitra in preglasna vožnja, nekaterih sicer maloštevilnih, zato pa tembolj objestnih voznikov, po mestu, izginjanje, lomljenje in mazanje še preostalih javnih klopi. In kar še najbolj bode v oči, zanemariene in od pasih iztrebkov onesnažene ulice in trgi. V Piranu ni nič posebnega, če kadilec odvrže prazno škatlico na tla. Ali če otrok vpričo staršev, vrže na tla obgrizek ali bananin olupek itd.

In kaj naj napišem za konec. Piran rabi dobre gospodarje in redarje.

Žarko Žbogar

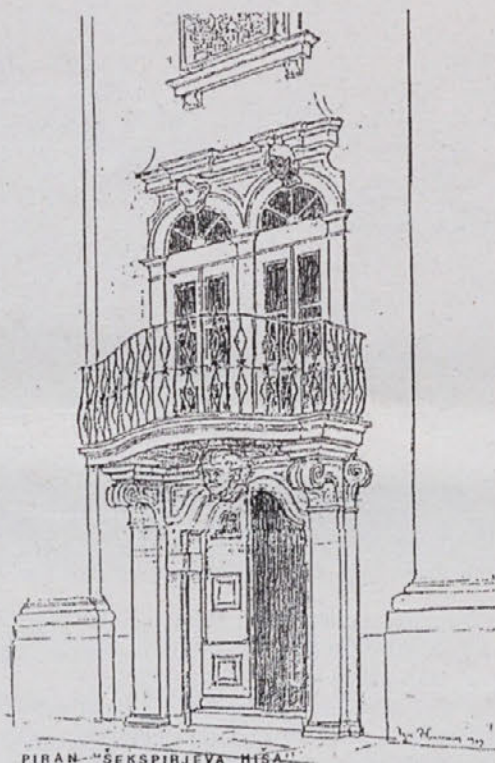
Ali poznate Piran?

Piran skriva številne zgodovinske, stavbarske in kulturne znamenitosti. Mimo mnogih hodimo vsak dan, ne da bi vedeli, kaj pomenijo oboki, portali, zasnovne poslopj.

Tudi med domačini bi redkokdo vedel, kje je v Piranu Shakespearejeva hiša. Ustavimo se pred poslopjem z mogočnim portalom ter baročnim balkonom nad njim v Savudrijski ulici št. 9.

Hišo je dal postaviti benečanski operni pevec, ki se je proslavil po vlogi v Shakespearjevem Othelu. Mogočen portal je oblikovan, kot vhod na cerkvi Santa Maria della salute na Canalu grande v Benetkah. Sredi portala je izklesana mogočna glava, v kateri je lahko prepoznati Shakespeara. Na baročni balkon vodi dvojne renesančnih vrat, nad njima pa sta iz kamna kot portret velikega pesnika izklesani glavi (Desdemone - bele nesrečne lepote) in Othela (ljubosumnega črnca).

Risbo in razlago nam je ljubeznivo posredoval veliki poznavalec piranskih znamenitosti arhitekt ing. Igor Blumenau.

PIRAN - SHAKESPIRJEVA HIŠA

Zanimanje za piransko gimnazijo

Na informativnem sestanku osnovnošolcev in njihovih staršev glede vpisa na piransko gimnazijo v prihodnjem letu, se je zvrstilo presenetljivo veliko interesentov. Kar precej tudi iz Izole in Kopra. Predstavitev gimnazije in načrtov razviti v sodobno srednjo šolo, je torej naletela na precejšen odmev. Ne le mladi, tudi starši si želijo sodoben hram učenosti, prežet s sodobnimi vzgojnimi metodami.

Po informativnem sestanku ni nobenega dvoma, da bo novo zaživela piranska gimnazija imela dovolj učencev. Uresničevanje zastavljenih pedagoških smotrov pa bo v prihodnosti zelo jasno pokazalo, da je nekdanja, Piranu potrebna srednja šola, morala presahneti, ker po svoji vsebini ni bila dovolj zakoreninjena v zahtevnih sodobnih pedagoških tokovih.

Emil Barle

Blišč in beda piranske sprejemnice

S končanjem del na ureditvi hotela Tartini je piranska sprejemnica, kot pravijo Tartinijevemu trgu, dobila tudi zunanje celovito obnovljeno podobo. Zdaj pa se izrazito kaže, da je tej z lupino obnovljenih poslopij, treba dati tudi ustrezno vsebinsko funkcijo.

Življenje, ki se spontano odvija na ovalni ploščadi, je del te vsebine. V močnem kontrastu z njo, pa je vse tisto kopičenje pločevine, parkiranju in prevozu namenjene površine. Na eni strani sproščenost, okoli nje pa razrvana nagnetenost, ki para živce voznikom in obiskovalcem te sprejemnice.

Piranski sprejemni salon je zdaj dvoživka, vsebina življenja v njem je kljub ozaljšani obrobni podobi ostala nedorečena.

Kaj narediti, bi se lahko spraševali s Hamletom.

Marina

primorski utrip

nov časnik za
nove čase

Tu smo - vaši smo

KLUB ŠTUDENTOV OBČINE PIRAN (CLUB DEGLI STUDENTI DEL COMUNE DI PIRANO)

KŠOP-CSCP smo ustanovili 16. 10. 1992 na VPPŠ Piran. Na ustanovni seji smo študentje VPPŠ in študentje stanujoči v piranski občini sklenili organizirati:

- klub študentov, ki bo združeval tako študente VPPŠ kot vse študente in dižake stanujoče v občini,
- sodelovanje študentov in mladine pri reševanju problemov mladih v občini in v državi,
- sodelovanje pri ustanovitvi Študentske organizacije Slovenije,
- ustanovitev lokalnega odbora "AIESEC",
- ustanovitev oddaje radia Študent Piran, omogočanje mladim oglašanje v medijih,
- prehrano študentov,
- informacijski center in info točke v občini,
- ustanovitev študentskega servisa za zaposlovanje študentov in dižakov, s tem da se dižakom srednjih šol v občini o mogoči enakopravno upravljanje in razpolaganje s sredstvi v skladu z namenom za katerega so bila pridobljena,
- sprožitev postopka o morebitni zlorabi sred-

stev t.i. "mladinskega servisa Piran", ter zlo- ra bi prostorov bivše ZSMS,

- organizirati pomoč mladim v stiski,
- organizacija prireditve in dejavnosti na vseh področjih, ki so v interesu mladih,
- približati študentsko in dižško populacijo okolju, v katerem se šolajo, predvsem pa približati okolje njim,
- pridobitev primernih prostorov za dejavnosti študentov in mladine nasploh.

Izpeljali smo večino od začrtanih smernic, vendar pa bi še posebej omenili nedavno sprejet predlog zakona o "SKUPNOSTI ŠTUDENTOV" ki smo ga sprejeli vsi klubi študentov po Sloveniji, parlament ŠOU v Ljubljani in ŠOU v Mariboru.

Prodajo bonov za prehrano študentov smo organizirali na VPPŠ v študentski sobi (v kratkem tudi na servisu). V teku je priprava oddaje radia Študent, ki bo delovala v sklopu radia Tartini. Ustanovili smo lokalni odbor AIESEC, ki omogoča študentom opravljanje študentskih praks v tujini. V končni fazi pa je opremljanje

računalniške učilnice in foto laboratorija.

Vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in nam ulivali pogum se iskreno zahvaljujemo. Še posebej naj omenim mag. Zdravka Klaska, prof. soc. Danijela Božiča in ostale profesorje ter zaposlene na VPPŠ Piran, SO Piran (Izvršni svet), italijansko skupnost "Giuseppe Tartini" Piran, vse srednje in osnovne šole v občini Piran, ŠOU v Ljubljani, študente in dižake, kakor tudi tistim, ki nam mečejo polena pod noge. (ps. niet)

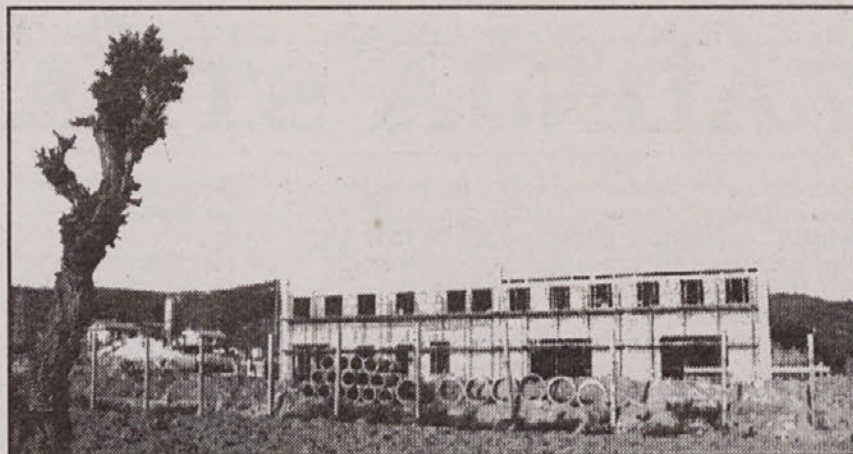
Vabimo vse, ki ste nam pripravljeni na kakršenkoli način pomagati in z nami sodelovati, še posebno mlade, da se nam oglasite.

Prostore imamo v t.i. Obrambnem domu v ulici IX. Korpusa v Piranu, "ŠTUDENSKI SERVIS - CONSORZIO STUDENTESCO SERVIZI" pa na Župančičevi 14 v 3. nadstr. v Piranu. Tel. 73-868. Vsi ki imate novinarsko žilico, pišite in oblikujte našo študentsko stran v "Primorskem utripu".

za KŠOP-CSCP predsednik
DAVORIN PETAROS

Z zakonom nad majhnost?

"Laser Karaoke", "Pioner", "Cocktail, Winland", "Pat shoop", "Natura shop", "Artus", "Blue bar", "Alsmer", "Botique Ascara", "Antinea", to je le nekaj napisov in obvestil, ki jih lahko na hitro preberemo na posloju lucijskega trgoškega središča.

Nastaja lucijski obrtni center

Načrti za razširitev obrtnega centra v Luciji se uresničujejo zelo počasi. Delavci Splošno gradbenega podjetja Koper so te dni postavili prvo proizvodno skladiščno halo v izmeri **1200 kvadratnih metrov**, po projektu pa na bi na tem mestu zgradili še dve enakih velikosti. Predvideno je centralno gretje na plin. Kot nam je sporočil **Steljo Laganec** iz SGP Koper, so že prodali nekaj čez polovico prostora. V njej bo skladišče Pivovarne Laško, svoje mesto pa so si rezervirali tudi nekateri obrtniki. S prodajo niso najbolj zadovoljni, čeprav cena **900 DEM** za kvadratni meter za IV. gradbeno fazo, ni videti kdove kako pretirana. Hala (na sliki) bo dokončana do junija letos, do izgradnje ostalih dveh predvidenih pa bo prišlo, ko bo dovolj zanimanja.

došla, pa se neredko sprevrže v neprijetno nadlegovanje. V Ukmarjevi ulici se je nedavno celo ob 22. uri pojavil prodajalec pred stanovanjem starejše občanke. Ker mu ni odprla vrat, je zvonil še in še. Seveda je to stanovalki vzbudilo strah, saj je takoznana ura tudi neprimerna za trgovanje.

Nič čudnega, če zdaj tudi sosedje ne marajo odpreti vrat, če se pojavi pred vrati neznan človek. Morda bi bilo prav, če bi pristojni organi poostreli nadzor nad takimi oblikami prodaje. Za njo se lahko skrivajo tudi poskusi ugotoviti, če je stanovanje prazno ali če so morda primerne okoliščine za vlomne tatvine.

M.J.

Usoda pritožb prebivalcev Ukmarjeve ulice v Luciji:

"VALOVANJE VETRA!"

Življenje v temi je koristno za varčevanje z žarnicami

LUCIJA

Kakšnih 14 let že, od postavitve zadnjega stanovanjskega stolpiča, več kot 200 prebivalcev Ukmarjeve ulice v Luciji (tista ulica tik za marketom ob glavnem mestnem križišču) opozarja inšpektorje, policiste, prizadevne občinske uradnike, člane sklada stavbnih zemljišč in druge, da je ta del mesta v popolni temi. Ta se jim sicer zdi idilična in sanjska, tako, kot tistim, ki tam vlamljajo v kakšno skladišče, v kakšno trgovino, v kakšen avtomobil.

Zaman so peticije, pisne in ustne pritožbe, omembe in drugo, saj ta bivša današnja družba očitno, razen za prisluškovanje (op. pisca) nima pravih ušes. V pišmeuhu časa so vse pritožbe uspešno zadele koše za smeti. Nihče se, razen za metanja pritožb stran, ne čuti poklicanega ali dolžnega, da osvetli Ukmarjevo ulico v Luciji.

Na občini pravijo (več klicev smo imeli v zvezi s tem tudi na Radio Koper) da spada osvetlitev v dolg nekdanjih gradbincev; lastniki stanovanj premorejo natisnjene odločbe, kjer piše, da bo razsvetljavo postavila občina; na skladu porečajo, da se ne vidijo ven iz načrtov za komunalno opremljanje in da jim celo za nove, ne pa za stare gradbene dolgove zmanjkuje denarja. In tako se sklone krog. "Nič ne bo!" so rekli na občini, inšpektor pa nič. Pravzaprav ima ta, v temo noči zavita zgodba, kar nekaj možnih razpletov. Eden od teh je, da merodajni (kar naenkrat se bodo čutili poklicane), "zatežijo" novinarju, ki tako piše. (V starih, rdečih časih, so novinarja napravili za nemogočega, jezikovnega in zlobnega, problem pa so razpletli).

Druga možnost je, da se "Ukmarja" vseeno lotijo in bodo prebivalci tega predela Lucije, še pred razpadom stolpičev, le pričakali razsvetljavo. Je pa še svetla plat vsega dogajanja: mestni občini Piran ni v Ukmarjevi ulici, v vseh teh letih, crknila še niti ena žarnica, kar je z varčevalnega vidika zelo lepo. Saj, nekaj pa je le treba napraviti za prebivalce!

Zoran Debenjak,
novinar radia Koper

Človek bi si lahko o njihovih avtorjih marsikaj mislil. Predvsem, da se jim zdi imenitno vse, kar zveni tuje. Ne zavedajo se, da je znameniti ekonomist Keynes rekel, da je za poslovni uspeh važen najprej topel poslovni odnos do ljudi, kvaliteta blaga, ki ga ponujamo, pa seveda cena.

Nič o tem, da bo že samo ime koga pritegnilo. Odraža le kompleks ljudi, ki bi se radi predstavljali s tujo besedo, češ, ker je tuje je boljše.

Skupina slavistov je predlagala državnemu zboru, da je treba s predpisom zavarovati rabo slovenščine pri imenih podjetij, izdelkov, napisov. Morda bi tudi to malo pomagalo. Premalo pa za spremembo primitivnega ponosa.

Predstavljanje s tujimi imeni, nazivi, označbami izdelkov nas dreza v nos na vsakem koraku. Nekateri pravijo, da je to znak, da stopamo v Evropo. Toda brez ponosa, kaj pomeni materina beseda.

Ivo Likar

Spotakljiva prodaja od vrat do vrat

V zadnjem času se, kot drugod, tudi v Luciji razvija posebne vrste trgovine od vrat do vrat. Potujoči prodajalci gredo od stanovanja do stanovanja in ponujajo različno blago, lahko bi rekli, da včasih tudi sumljivega izvora.

Če je taka ponudba blaga kar dobro

RESET d.o.o. Portorož

ekonomsko svetovanje in ocenjevanje

Reset d.o.o. Portorož
ekonomsko svetovanje in ocenjevanje
Seča 194/ b, 66320 Portorož
Tel. & fax: 066/ 71- 756

Obveščamo cenjene stranke in poslovne partnerje, da smo se preselili v Lucijo, Seča 194/ b (nasproti diskonta Degro).
Hkrati smo razširili svojo dejavnost in opravljamo naslednje storitve po konkurenčnih cenah:

Strokovna pomoč v procesu lastninskega preblikovanja podjetij;

Ocenjevanje podjetij;

Knjigovodski servis;

Davčno svetovanje;

Storitve s področja informatike.

Uradne ure: vsak delavnik od 9.00 do 12. 00 ure.

Seča 194/b, Portorož
tel/fax: 066/71756

TANTADRUJ

Zbira in komentira

- Dan upora proti okupatorju 27. aprila naj bi nadomestil z 10. aprilom v spomin na odhod prostovoljcev v vojsko Kraljevine Jugoslavije. (Stan-ko Klep, Slovenec 26. feb. 94).

- **Tantadruj soglaš s Klepovim klepanjem in predlaga, da bi 17. aprila proglasili za Dan zmage v spomin na podpis kapitulacije Kraljevine Jugoslavije.**

- Srbi trdijo, da zbiti avioni 28. februaria v Bosni. niso njihovi. (Poročila srbskih medijev).

- **Strinjam se s Srbi, da niso njihovi, saj smo jih v glavnem plačali mi Slovenci.**

- Kunstelj, šef kabineta zunanjega ministra, je na očitke, da nima ustrezne izobrazbe za diplomatsko službo (lesni inženir) odgovoril, da tako kadrujejo povsod v real-socializmu. (TV Studio City, 7. marec 94).

- **Sedaj pa ne vem ali gremo v real-socializem ali je gospod Kunstelj s to izjavo le potrdil, da res ne sodi v diplomacijo.**

- V aferi Fanelli Aldo ali Cicerelli Luigi, povezano z igralnicami, je poslanec Ivo Hvalica izjavil: Vem, da se poznata s tovarišem Dolancem, ne vem pa, kaj več. (TV tednik 17. marec '94).

- **Jaz pa poznam tovariša, pardon gospoda Hvalico, ne vem pa kaj več.**

- Izid seje o javnem dolgu ni poraz opozicije, temveč poraz vseh državljanov (J. Pučnik, Slovenske novice, 19.3.1994).

- **Je to uvod za ustanovitev parlamentarne komisije komisij, plačali bomo pa tako vsi.**

Ne zavedajo se, da bo ta kuga vzela še veliko življenj

ZADNJA STRAN PRAVLJICE

Noč, na velikonočno nedeljo, je vzela še eno mlado življenje. Zjutraj me je zbudil telefon. Specialni pedagog MIHA ROTAR, moj prijatelj in predvsem prijatelj mnogih fantov in deklet, mi je povedal žalostno novico.

"Ob treh zjutraj sem bil še pri njemu v bolnišnici... Klical je moje ime... stiskal mi je roko..." je trgal iz sebe spomin na prečuto noč. Potem sem izvedel, da je kmalu zatem umrl. Kaj bo moje življenje res vedno zgolj bolečina?" Bo!

Bolečina in le malo veselja vmes. Ker si je izbral poklic, kjer so mlada življenja vedno na preizkušnji in ker ima te fante in dekleta resnično rad. Sedaj EDEN izmed njih manjka! Ostale so le besede, izrečene med njima, nič kolikokrat izmenjane besede stisk, dvomov, upanja, obljub. Sedaj je le spomin, na fanta, s kodrastimi lasmi!

Nekdo drug je imel srečo! Za tiste, ki se igrajo z ruleto droge, je preživel, SREČA. Ne tista sreča z napuhom, o kateri filozofiramo in hočemo imeti celo kupljeno za denar. To je SREČA rojstva. Radost, da ŽIVIŠ!

Kdaj si se odločil, da dokončno prenehaš z jemanjem heroina?

"Ob pogledu v ogledalo sem se zdrznil, saj se nisem več prepoznal. Hkrati pa se mi je upiralo usakodnevno lovljenje denarja, nato HEROINA, nato pa zopet vse od začetka. Prvi "šus" te samo pozdravi, za pravo zadetost pa rabiš veliko več! Skratka, takšno življenje se mi je uprlo!"

Kakšno pomoč si pričakoval od zdravnikov?

"Zgolj pomoč pri prebroditvi krize. To sta heptanon in apaurin. Nasvetov ne iščem, saj je to moja pot!"

Je pot v normalno življenje težka?

"Zelo! Saj družba težko verjame, da si resnično zunaj droge!"

Koliko tvojih prijateljev je umrlo zaradi droge?

"Preveč, da bi jih poimensko našteval!" Zakaj starostna meja narkomanov upada?

"Zaradi vse večje popularnosti drog, katere smo z zamudo dobili ob vstopu v Evropo. Drugi razlog pa je v tem, da preprodajalci nalažje prodajo slabo mamilo otroku. Policisti pa v temi lovijo samo "velike ribe", na male pa pozabljajo, razen ob posredovanju ogroženih staršev."

Kako pride mladina do droge? Kje dobijo denar?

"Droga se jim ponuja v diskotekah, šolah, na domačih zabavah itd. Denar dobijo od staršev s pretvezo, da potrebujejo denar za šolske izlete, disko, obleko in z drugimi raznovrstnimi nakladanji!"

Kdaj se narkomani prvič soočijo z zlom droge?

"Kakor kdo! Mislim, da ob prvi močnejši potrebi po drogi (KRIZI), ko nimajo možnosti, da bi prišli do denarja in s tem do droge. Takrat ponavadi prodajo kakšno svojo vrednejšo stvar ali pa preprosto okradejo najbližje."

Kako skrivajo pred starši? Kaj naj bi starši naredili?

"Z raznimi lažmi, katere pa starši vse preraadi sprejemajo, zaradi strahu pred resnico! Starši bi morali pogledati dejanskemu stanju

v oči, ne pa, da delajo napake in jih še finančno podpirajo. Sicer pa džanki prej ali slej proda vse!"

Kako ukrepa policija?

"Nikakor! Policija lovi prekupevalce, ni pa socialna služba. Celo zdravstveno nadomestilo (HEPTANON) vse prerada odvzame z direktnim namenom. Izvedeti hoče ime preprodajalca drog."

Je družba soočena s to kugo današnjega časa?

"Mislim, da se ne zaveda, da bo ta kuga vzela še veliko življenj, preden se bodo zganila razna ministrstva, ki so za to odgovorna. (Ministrstvo za notranje zadeve, za zdravstvo, šolstvo, socialo itd.)

Si prebral dokumentarno knjižico POSTAJA DEATH? Kaj misliš o njej?

"Prebral sem jo takoj ob izidu, saj so v njej izlečki iz dejanskega življenja narkomanov, hkrati pa lahko ta knjižica pripomore pri marsikateremu otroku ali mladostniku, da bo odraščal z odporom do drog, NE GLEDE V KAKŠNI DRUŽBI SE GIBLJE! Vedno se lahko reče NE, ko pa enkrat rečeš drogi DA, je po tebi, saj je odstotek ozdravljenih narkomanov zelo majhen, skoraj zanemarljiv! Zase upam, da sem se izvelekel! Z DROGO SVA SI POVEDALA VSE, KAR SVA SI IMELA POVEDATI! Morda mi bo po prebranem članku sledil še kdo!"

Si imel motivacijo?

"Brez motivacije ne gre! Tudi brez ciljev ne. Ne smeš imeti lažnih iluzij. To te lahko stre."

Marinka Fritz-Kunc

Zanimivo ogledalo

Knjižničarsko informacijski klub na piranski osnovni šoli izdaja svoje zelo lično izdelano šolsko glasilo "Čvekač". Pod vodstvom mentorice Majde Čelik učenci predstavljajo svoje vtise in spoznanja iz življenja v šoli. Seveda ne manjka različnih pesniških poskusov. Tudi tehnično zelo sodobna oprema dokazuje, da je glasilo svojevrstno ogledalo šolskega življenja. Iz pestre vsebine smo izbrali naslednji pesniški prispevek:

PESEM O MORJU

Morje,
ki tako lepo valoviš,
zakaj danes
žalostno šumiš?

Kaj ne bi bilo žalostno,
ko pa me onesnažujejo.
Vame mečejo smeti,
nevarne kemične snovi.
Nafta se vame cedi,
moje drage ribice mori.

Če se ljudje
ne bodo spremenili,
bodo namesto rib
le še smeti lovili.

Amanda Lukič, 4.b

GAUDEAMUS Igitur

52 bodočih zdravstvenih delavcev, učencev 4. a in 4. b razreda Srednje zdravstvene šole Piran se je na sobotnem (9.4.) maturantskem plesu v hotelu Bernardin, skupaj s starši, veselilo skorajšnjega konca šolanja in vstopa v novo življenjsko obdobje. Zrellost je pač doživetje, ki se zgodi le enkrat v življenju in zato je veselje ob takšnem dogodku razumljivo.

NEL d.o.o.

SPECIALIZIRANA TRGOVINA
Z ELEKTROINSTALACIJSKIM MATERIALOM

ELEKTRO STORITVE

GOSPODINJSKI APARATI
- rezervni deli

TELEVIZORJI
- SELECO - GOLDSTAR

ELEKTRIČNO ORODJE ISKRA
rezervni deli
TELEFONSKI APARATI ISKRA

Trgovina Lucija

Tel.: 066/ 70- 900

Obiščite nas, smo nasproti
Diskonta DEGRO v Luciji.

Ste utrujeni, imate slabo cirkulacijo, vas mučijo glavobol, migrena, nespečnost, tesnoba, celulitis. Vibromasažna grelna blazina **SUPAMED ALKOMAT** vam olajša težave in pomaga ohraniti formo.
Informacije: 066/ 75- 286

Kaj moramo vedeti o lokalni samoupravi?

Druga najvažnejša stopnica do demokratične države Slovenije je po osamosvojitvi nedvomno reorganizacija lokalne samouprave. Tako kot smo se za osamosvojitve vsi neposredno odločali, tako bomo tudi na referendumu vsi neposredno sodelovali v kakšni obliki lokalne samouprave kako naj bi v prihodnje živeli in kakšne naj bi bile demokratične svoboščine za čim neposrednejšo udeležbo vseh ljudi pri upravljanju lokalnih javnih zadev.

Evropska listina o lokalni samoupravi postavlja pravico državljanov do opravljanja javnih zadev kot enega ključnih demokratičnih načel. To pravico je mogoče najbolj neposredno uresničevati na lokalni ravni.

V letošnjem letu naj bi spravili v življenje zamisli o naši bodoči lokalni samoupravi. Ker je to ne le pravica, temveč tudi v interesu slehernega izmed nas, bi morali dosti več vedeti, kako je zamišljena lokalna samouprava, kako naj bi delovala, predvsem pa, kakšne bodo pravice in dolžnosti slehernega izmed nas v njej.

Ne podaljšek države

Kakšen je smisel nove organiziranosti lokalne samouprave, saj imamo že zdaj občine in v njih krajevne skupnosti, porečete. Res je, tudi že vrsto let imamo lokalno samoupravo, ki je dala tudi nekatere dobre sadove. Po raziskavah je občina okoli 85 % svoje dejavnosti opravljala kot državni organ. Nekateri so rekli, da je občina (komuna) pravzaprav država v malem. Temeljna razlika med sedanjim komunalnim sistemom in novo zasnovano lokalno samoupravo je v tem, da naj bi prihodnja občina ne imela državnih pristojnosti. Izjemoma naj bi opravljal nekateri, ki jih bo nanjo prenesla država.

Iz tega izvirata dve nevarnosti: da bo na oddaljeno državo prešla tudi pristojnost v zadevah, ki jih morajo državljani urejati vsak dan. Po drugi strani pa je nevarnost, da na urejanje državnih zadev lokalnega pomena državljani ne bodo imeli kaj prida vpliva.

Preobrazba dosedanjega komunalnega sistema v sistem lokalne samouprave prinaša seveda vrsto sprememb glede položaja nalog in pooblastil lokalne skupnosti. Tudi organizacija opravljanja lokalne skupnosti se bistveno razlikuje od sedanje.

Kaj naj bo občina

Ker naj ne bi imela več državnih pooblastil, bolj ali manj ne bi imela oblastvene pristojnosti. Rekli bi lahko, da je razmejitev pristojnosti med državo in lokalno skupnostjo prva pomembna značilnost lokalne samouprave. Druga značilnost pa je, da naj bi bila tako organizirana, da bi lahko v njej ob čim neposrednejši udeležbi občanov urejali vse temeljne zadeve, pomembne za življenje vsakega prebivalca.

Skladno z drugo nalogo mora biti občina taka lokalna skupnost, v kateri so prebivalcem zagotovljeni osnovni pogoji za življenje: osnovna preskrba z življenjskimi potrebščinami, zdravniška in socialna oskrba, osnovno šolanje, minimalni komunalni in stanovanjsko - prostorski pogoji za bivanje, osnovne prometne in komunikacijske povezave, možnosti za denarni promet ter prostori za izvajanje upravnih in političnih dejavnosti. Pri tem ni odveč poudarjati, da bo kot lokalna skupnost živel samo občina, oblikovana v skladu z interesi prebivalcev. Kjer bodo pri ustanavljanju občine prevladovali

birokratski elementi, se bo slejkoprej pokazalo, da vsebinsko ne more resnično zaživet.

Raznolike spremenjene pristojnosti

S posebnim zakonom bodo v postopku preobrazbe občine porazdelili upravne pristojnosti med občinami in državo. Seveda po načelu, da bi glede na velikost in učinkovitost lahko nekatere pristojnosti ostale občinam.

Temeljna področja nalog in pristojnosti občin pa naj bi bile po zakonu naslednje: upravljanje občinskega premoženja, ustvarjanje pogojev za gospodarski razvoj občine, za gradnjo stanovanj, za lokalne javne službe, socialno skrbstvo, predšolsko otroško varstvo, skrb za socialno ogrožene, invalide in ostarele, varstvo zraka, tal, vodnih virov, zbiranje in odlaganje odpadkov (temu bi lahko rekli skrb za okolje.) Seveda naj bo v pristojnosti občine tudi vzdrževanje vodovodnih in energetske komunalnih naprav, v zakonu zelo posplošeno določeno pospeševanje vzgojno izobraževalne, informacijsko dokumentacijske, društvene, turistične in kulturne dejavnosti, razvijanje športa in rekreacije. Nerazdružljivo z lokalno samoupravo je seveda tudi skrb za krajevne ceste, rekreacijske in druge površine, nadzor nad javnimi prireditvami, komunalno redarstvena služba in skrb za red v občini. V neposrednem interesu občanov je tudi organizirana požarna varnost, pomoč pri elementarnih nesrečah, kot tudi pokopališka in pogrebna služba. Poseben del pristojnosti pa bodo sprejem statuta, organiziranje občinske uprave, pa tudi služba, ki bo sankcionirala kršitve n.pr. odločanje o prekrških.

Kaj pa mestna občina?

Glede na velikost, geografske posebnosti, zgodovinske, narodnostne, kulturne in gospodarske ter socialne povezanosti posameznih območij, bodo v okviru nove lokalne samouprave nekatere občine lahko imele poseben položaj mestne občine. Pristojnosti in tudi naloge in delno tudi organiziranost teh oblik lokalne samouprave bodo seveda nekoliko drugačne. Razen bolj raznolikih pristojnosti bodo imele tudi več upravnih nalog, oziroma imele bodo tudi več pristojnosti oblastveno državnega značaja.

Na zborih volivcev prejšnji mesec se je tudi v naši občini večina udeležencev odločila, naj bi sedanje občinsko območje ostalo v pogojih nove lokalne samouprave neokrnjeno in naj bi v bodoče bila piranska občina mestna občina. O tem se bomo odločali na referendumu.

Po zakonu naj bi bila mestna občina geografsko, gospodarsko, kulturno in gravitacijsko zaključeno območje, ki naj bi imelo najmanj 10.000 prebivalcev. Na tem območju naj bi zagotavljali skupno urbanistično in komunalno politiko. V naši občini je že pripravljeno gradivo, ki utemeljuje, zakaj naj bi imeli v bodoče status mestne občine. Razlogi za to so mestna zaokroženost, od Pirana do Lucije je bolj ali manj pozidano strnjeno mestno naselje, k njemu gravitira tako gospodarsko, kulturno, prometno, takoimenovano primestje (Strunjan, Sečovlje, lent-peter, Nova vas, Padna). Tu je še izredno važen razlog večnacionalnosti, a tudi obmejna lega. Ne nazadnje pa je na celotnem območju enotna tudi gospodarska razčlenjenost ter kulturna povezanost.

Kako z denarjem?

V vseh dosedanjih razpravah je visela v zrak temeljna pripomba: od denarnih virov bo odvisno, ali bo lahko nova lokalna samouprava živel ali ne.

Po zakonu naj bi imele občine svoje vire pridobivanja denarja n sicer z davki in drugimi davki in od dohodkov od občinskega premoženja. Občine naj bi v celoti ali delno dobivale denar od davka na premoženje, na dediščine in darila, na dobitke od iger na srečo, na promet nepremičnin in od drugih z zakonom določenih davkov. Seveda pa je odvisno od razvitosti posameznih občin, koliko denarja bodo lahko od tega zbrale za financiranje svojih lokalnih potreb. Pri tem je zanimivo določilo, da mora država občinam zagotoviti toliko denarja, da bo javna poraba v sleherni občini najmanj 90 % poprečne porabe na prebivalca v Sloveniji. To praktično pomeni, da naj bi nekatere občine dobivale nekaj denarja iz republiškega proračuna.

Ko bodo nove lokalne skupnosti dejansko živele, bo življenje odprlo še vrsto drugih vprašanj. Ob raznoliki razvitosti Slovenije bo to gotovo trd oreh pri uveljavljanju lokalne samouprave.

Postaje do uresničevanja

Že maja bo "padla" prva odločitev o bodoči formalni podobi naših občin. Na referendumu se bomo odločali o geografski podobi novih občin.

Novembra naj bi bile volitve v organe lokalne samouprave. Ti naj bi bili občinski svet, župan, po potrebi eden ali več občinskih odborov in nadzorni odbor. Najvišji organ odločanja bo svet. Njega in župana naj bi volili neposredno; tako svet in župan pa bodo odgovorni neposredno volilcem.

S 1. 1. 1995 naj bi občine zaživele kot nove oblike lokalne samouprave. Po njihovem konstituiranju se bo začel tudi proces povezovanja v pokrajine. Do 1. januarja 1995 pa naj bi začeli delovati tudi organi državne uprave z vsemi njihovimi podaljški do posameznih upravnih območij.

Povzetek po republiškem gradivu

OBČINA PIRAN
SKUPŠČINA OBČINE
IZVRŠNI SVET
SEKRETARIAT ZA UPRAVNE ZADEVE

OBVESTILO

Zaradi priključitve na novo telefonsko centralo v Portorožu, ki omogoča hitrejše in kakovostnejše povezave, smo 31. marca zamenjali telefonske in telefaks številke.

**NOVA ŠTEVILKA
HIŠNE CENTRALE:
066/746-201 (stara 73-641)
TELEFAKS: 066/746-204
TELEFAKS: 066/746-205**

**Predsednik skupščine
066/746-206**

**Predsednik izvršnega sveta:
066/746-286**

ŠPORTNI UTRIP

NAGRADE IN PRIZNANJA ŠPORTNIKOM

Športna zveza Piran bo v sodelovanju s klubi /društvi v soboto, 23. aprila 1994 ob 19.00 uri, organizirala v Športni dvorani v Luciji ŠPORTNO ZABAVNO PRIREDITEV, na kateri bo podelila nagrade in priznanja posameznim športnikom, športnim ekipam, trenerjem in klubom. Po odločitvi Strokovnega sveta pri predsedstvu Športne zveze Piran sta najboljša športnika v letu 1993 plavalca, člana Plavalnega kluba Biser Piran **TOMAŽ SLAPERNIK** in **ROBI ZEKANOVIČ**. Najboljša športnica pa je strelka, članica Strelske družine Portorož **RENATA ORAŽEM**. Vsi trije športniki (nosilci naslovov državnih prvakov ter stalni člani slovenske državne reprezentance), so se udeležili Sredozemskih iger v Franciji, kjer je Renata Oražem z malokalibrsko puško v disciplini 3 x 20, dobila bronasto medaljo. Plaketo in priznanja bodo prejeli tudi vsi nosilci naslova državnega prvaka v posamezni športni panogi: članice ekipe **RK M - DEGRO Piran** za napredovanje v višji rang tekmovanja. Športna zveza Piran bo izdala tudi bilten s podatki -seznamami vseh nagrajencev.

Vida Murovec

SEZONA VESLAŠKIH REGAT

Letošnja veslaška regata bo 30. aprila na progi Marina- Bernardin

Veslaški šport ima na Obali bogato tradicijo, ki sega nazaj v osemdesta leta prejšnjega stoletja. Veslaški klub Argo iz Izole in Nautilus iz Kopra, neprekinjeno uspešno delujeta od ustanovitve, kar pa ne velja za piranskega, čeprav je bil ustanovljen kot eden prvih klubov na

zahodni istrski obali leta 1887. Svoj je delovanje je moral večkrat prekiniti. Večletna prekinitev aktivnosti je nastala

zaradi, ko so porušili čolnarno v Piranu in na tem mestu zgradili hotel Piran. Dodelili so mučasne prostore v takratni Ladjedelnici Piran. Po osmih letih uspešnega dela so se morali so se morali umakniti, ker so začeli tam graditi turistično naselje Bernardin. Pred štirimi leti so z dovoljenjem solinarjev v sečoveljskih solinah na obali kanala postavili čolnarno, kjer so zelo ugodni pogoji za učenje in vadbo veslanja - skoraj v vseh vremenskih pogojih. Lani so poleg čolnarne postavili leseno konstrukcijo, ki služi za telovadnico. Prostor je zaradi oddadljenosti od ceste, zdravega okolja, izredno primeren in varen za otroke. To je med drugim tudi pripomoglo k dobri rezultatom veslačev na dosedanjih regatah. Rezultati so pomembni za delovni elan veslačev in uveljavljanje kluba v slovenskem prostoru, pa tudi zunaj naših meja. Osnovni cilj vodstva je, da bi se večina otrok v naši občini naučila veslati preko šole veslanja, ki je organizirana dvakrat letno v dogovoru z osnovnimi šolami. To se nam zdi zelo pomembno, saj šport odtegne otroka od ulice in škodljivega vpliva alkohola in droge. Veslanje je izredno zdrav šport. Poleg odraslih, se letno usposablja v poznavanju veslaških veščin tudi po 120 otrok, od tega jih redno sodelu-

je na regatah od 40 do 50. Maja la-ri j bila regata v portoroškem zalivu z mednarodno udeležbo. Od drugih se razlikuje tudi po tem, ker smo ponovno uvedli podeljevanje lovorovih

vencev zmagovalcem. Najverjetneje bodo med nosilci venčkov tudi naši veslači: **Nataša Žerjal, Iva Djukič, Lea Sorgo, Elvis Bradaš, Aleksander Hrvatini, Aleš Lapajne, Tilen Gustinčič** in drugi.

Podpredsednica VK Piran Dr. Mirana Malc

Šahovski turnir

Od sobote, 9. do 17. aprila, poteka v kristalni dvorani Palace hotela v Portorožu III. Odprti mednarodni šahovski turnir. Zanimiva kraljevska igra - organizator je Šahovsko društvo Alpe-Adria Portorož, predsednik organizacijskega odbora je Lenart Šetinc - je pritegnila tudi nekaj vrhunskih mojstrov.

Nočno kopanje

V bazenu portoroških term že nekaj mesecev poteka ob **sobotah od 21.00 ure** dalje nočno kopanje. V ceni je poleg plavanja v bazenu, vključeno tudi koriščenje finske savne, vibromasaže in solarija. Nedvomno, da je zanimivost ponudbe tudi v tem, da bi omogočili več druženja med ljudmi - celovskimi kolegi - in pridobivanje na psihofizični kondiciji.

KOLESARSKI MARATON

XI. tradicionalni mednarodni kolesarski maraton Gorica - Trst - Portorož bo v nedeljo, 29. maja 94 .CILJ: center Portoroža na ploščadi pred GH palace.

Konec marca so se na sedežu Skupnosti Italijanov G. Tartini v Piranu, sestali predstavniki Kolesarskega kluba Portorož, Športne zveze Piran, Športnega društva Pirano, Skupnosti Italijanov G. Tartini Piran ter predstavnik Kolesarskega kluba PEDALE GORIZIA in se dogovorili, da tudi v letu 1994 skupaj organizirajo že tradicionalno športno - turistično prireditev, tokrat že XI. Mednarodni kolesarski maraton GORICA - TRST - PORTOROŽ. Na tej zanimivi rekreativni kolesarski dirki običajno sodeluje okoli 300 do 400 kolesarjev, predvsem iz Italije. Spremlja jo prav tolikšno število ljubiteljev športa, prijateljev, sorodnikov. Večina udeležencev se za dan, dva ustavi v Portorožu. Prireditev ima poleg dobrega športnega in sosedskega sodelovanja, tudi značaj turistične prireditve.

Vida Murovec

KLUB MLADIH VABI

V Piranu so ustanovili Klub mladih v okviru katerega deluje tudi Mladinski servis, ki je v celoti prevzel poslovanje bivšega Mladinskega servisa. Kot so zapisali v vabilu za pristopne izjave, želi Klub povezati mlade v piranski občini pri obravnavanju in reševanju problematike s področja njihovega življenja in dela, delovati na kulturnem, športnem in vseh ostalih področjih, ki zanimajo mlade. Sedež kluba oz. Mladinskega servisa je v Župančičevi 14 v Piranu, tel. & fax: 066/70-490. Predsednik Kluba mladih Piran je Aleksij Tomljanovič.

V teh dneh se je mudil v Piranu **EMILIO RAVNIČ**, novinar RTV BiH, ki je bil ranjen na službeni dolžnosti na enem od sarajevskih bojišč. Iz Sarajeva mu je uspelo priti šele z novinarsko izkaznico PRESS UNPROFOR.

ZGODBA NEKEGA NESMISLA

"Za Sarajevsko televizijo sem moral pripraviti opis dogodkov iz Vogošča, bojišča blizu Sarajeva, kjer je bila največja koncentracija srbske težke artilerije. Ko smo prišli še s tremi vojaki BiH na bojišče, je bila vidljivost komaj petdeset metrov. Vojaki so streljali na krave, ovce, ljudi, skratka na vse, kar se je premikalo. Čeprav ta teren nikoli ni bil okupiran, je bil vseeno izpostavljen stalnim napadom. Stal sem blizu prekrasne Džamije, ki pa so jo že leta 1992 porušili s petinidesetimi tankovskimi granatami. Džamija je bila zgrajena šele slaba tri leta prej, po najmodnejših arhitektonskih načrtih in so verniki nanjo čakali že od leta 1945 dalje. Pri tem porušenem spomeniku so nas zadele granate. Nihče ni bil mrtev, eden izmed vojakov je bil ranjen in jaz sem dobil težke poškodbe glave in predvsem oči. V Sarajevu so me za silo pozdravili, potem pa me je čakala pot na zdravljenje v Ameriko ali pa v Nemčijo, kamor so pošiljali ranjence. Prosil sem, da bi me poslali v bolnišnico na Hrvaško ali pa v Slovenijo. Uspelo mi je priti v Slovenijo in sicer na odlično očesno kliniko v Novem mestu, kjer me je operirala izvrstna zdravnica Vesna Morella. Ker me na Piran že od prej vežejo lepi spomini, sem se za kratek čas ustavil tukaj.

Vračam se v Sarajevo, vendar pa me čaka še ena operacija. Tako je za dalj časa utihnil umirjeni glas priljubljenega sarajevskega televi-

"Najhujše je bilo spoznanje, da je zadelo nekoga, s katerim si se pogovarjal še malo prej. Bil je zdravnik. Osemindvajset let je imel. Poleg mene mu je granata odtrgala glavo. Večkrat sem se spraševal o nesmislu vojne. Nekdanji znanci, kolegi, lahko tudi prijatelji, so postali sovražniki v hribih nad nami in streljajo na nas."

zijskega novinarja **EMILA RAVNIČA**, ki je od prvega dne vojne v Bosni in Hercegovini dnevno poročal iz tamkajšnjih bojišč. Štirindvajset ur vsak dan, ne da bi pomislil, da se morda iz bojišča oglašajo zadnjič. In takrat, ko ga je zadele granata, bi se skoraj zgodilo.

EMILIO RAVNIČ kot novinar ni pisal o gospodarstvu in tudi o politiki ne. Pripravljal je zabavne oddaje, večkrat tudi v sodelovanju s takratno RTV Ljubljana. Omenil je Lada Leskovarja, ki je tudi delal na podobnih oddajah. "Ko je prišlo do vojne, za katero smo mnogi mislili, da do nje nikoli ne bo prišlo, je veliko novinarjev odšlo v razna mesta po Evropi, zato smo tisti, ki smo ostali zvesti hiši, poprijeli za vsa dela.

V glavnem smo bili poročevalci z bojišč. Ljudje so pokazali neverjetno iznajdljivost, da so nas poslušali. Še ob tako veliki nevarnosti, ko sem Sarajevčane opozarjal, naj gredo v zaklonišča, sem skušal zadržati optimistični ton. Morda so zato ljudje klicarili na RTV, kaj se mi je pripetilo, ali sem živ, predvsem." Po vojni bi se rad vrnil k športnemu komentatorstvu, saj je nogomet njegov najljubši konjiček. Emilio Ravnič je rojen Sarajevčan. Prav tako njegova žena in hči. O svojem mestu govori z nostalgijo, kot, da bi obujal spomine na mesto, ki se je izgubilo. Del zgodovine je odšlo za zmeraj. In tudi ulice, kjer je Emilio preživel leta svojega otroštva.

"In begunci?", sem ga vprašala. "Tisti krepki možakarji, ki na ulicah modrujejo o politiki?" "Želel sem o njih narediti reportažo, pa sem se premislil," je sklonil glavo namesto njih. Saj! Umrl je skoraj za domovino in veliko drugih!

MARINKA FRITZ- KUNC

Utripov gastronomski vodnik

Posebnosti gastronomske ponudbe "Naša gostišča" Kuharski mojstri "Primorski menu"

Prijaznost in vljudnost na prvem mestu

Po izbirni akciji Slovenskih novic je v Ajdovščini pred nedavnim padla odločitev: Naj natakarka za Primorsko je **DANICA FUKS**, zaposlena v **Restavraciji ZLATO SIDRO** v Portorožu. Izbirno

tekmovanje oz. finale za Naj natakarko Slovenije oz. odločitev o tem, bo na letošnjem Gostinsko turističnem zboru jeseni v Mariboru.

"Ponosni smo nanjo, je v kratkem pogovoru za Primorski utrip povedal **Franč Jakob**, direktor firme Zlato sidro d.o.o. Portorož. Prijazna, vedno nasmejana, hitra in pozna svoje delo. Vse goste ima rada, domačini so ji najljubši. Gostinsko šolo je končala v Izoli, pri nas dela že dobro leto in prepričan sem, da je tudi njeno prizadevanje za kakovostno postrežbo, doprineslo k slovesu Restavracije Zlato sidro. Veseli smo, da se gostje k nam radi vračajo."

ZLATO SIDRO

Ponudba restavracije v samem središču Portoroža (pri Splošni plovbi) z lepo teraso in čudovitim pogledom na morje, temelji predvsem na domačih, hišnih specialitetah. Naj naštejemo le nekatere: Motovunski steak, Teletji medaljon z jurčki, Mesna plošča Sidro... po želji pripravijo gostom tudi prekmurske specialitete, n.pr. bograč golaž, ali pa tudi divjačinske specialitete. Morske ribe na žaru vseh vrst. Omenimo naj posebnost: domači rezanci z grancevoli ali lososom. Za okusen posladek morda omleta Pohorje ali domači sirovi štruklji! K temu sodi odličen rumeni muškat. Sicer pa imajo kar pestro izbiro žlahtne kapljice. Prijetno okolje tudi za poročna kosila in priložnostna družabna srečanja. Rezervacije sprejemajo po telefonu: 066/ 73- 894.

Menu za danes

Piranska ribiška juha

Puranji ražnjiči
Pečeni krompir v pečici
Radič primavera

Istrski zavitek

Piranska ribiška juha: juha iz škampov, školjk, sip, z dodatkom masla, kruha in parmezana.

Istrski zavitek: jabolčni zavitek z dodatkom orehov ali lešnikov.

NAGRADNO VPRAŠANJE v prejšnji številki se je glasilo kdo je bil Auguste Escoffier in kako se imenuje njegovo znamenito delo s področja kulinarike? Očino je bilo vprašanje malce pretežko, saj nismo prejeli pravih odgovorov. Auguste Escoffier (1847 - 1935), dolgoletni vodja kuhinje v Carlton hotelu v Londonu. Reformator umetnosti kuhanja. Napisal je znamenito svetovno znano delo **Vodnik umetnosti kuhanja**. **NOVO NAGRADNO VPRAŠANJE:** Kako se v francoskem originalu imenuje jed **DVOJNI BIFTEK**? Odgovore pošljite do 30. aprila. Nagrada: darilni bon za večerjo v restavraciji BIVIJ v Dekanih v vrednosti 4.000 Sit.

TURIZEM

Istra in Portorož

enotni geografski pojem, dve usodi?

Izenačevanje geografskega pojma ISTRA - PORTOROŽ v preteklosti, zlasti pri tujcih, je našemu turističnemu mestecu leta dolgo prišlo lepe koristi. Številni avtobusni turistični prevozniki in agencije so na naslovnih straneh svojih prospektov in v potovalnih programih, pridajali ISTRI precejšen pomen. Portorož so vključevali kot nekakšno predestinacijo "na vratih Istre". Ogromen usip turističnega obiska v hrvaški Istri v zadnjih dveh vojnih letih, se vsekakor pozna tudi v Portorožu. S turističnimi avtobusi, ki so vozili goste v Poreč, in jih sedaj ni več, so izginili tudi turisti, ki bi sicer radi prišli v Portorož, če bi bilo več organiziranih potovanj. Individualni turizem sicer spet dobiva na pomenu, vendar je zelo nepredvidljiv. Na Hrvaškem so lani dosegli nekoliko boljše rezultate, vendar še vedno le 30 odstotkov turističnega prometa iz leta 1990. V Sloveniji je ta podatek veliko bolj optimističen, saj smo lani dosegli že skoraj 70 odstotkov turističnega prometa v primerjavi z letom 1990. Naša turistična promocijska politika, če smo jo sploh kdaj imeli, je vedno nekoliko sramežljivo poudarjala ime Slovenska Istra, Slovenska riviera ali Portorož kot enotni prepoznavni turistični prostor na katerem bi gradili celotno turistično ponudbo slovenskega obmorskega turizma. Šele v najnovejših prospektih je moč zaslediti bolj marketinško zastavljen predstavitveni red naše turistične ponudbe: država, regija, kraj, hotel... Redno se pojavlja tudi novejši logotip Portoroža. Ali se bo "prišlo" ime Slovenska riviera, bomo lahko ocenjevali šele čez nekaj časa. Vsekakor pa turistična promocija, ki si jo vsi nekako zastavljajo, zahteva bolj enotno in dolgoročno zastavljene akcije.

Nagrade podeljene

V prejšnji številki smo vam zastavili nagradno uganko katera dva, danes znana slovenska kulturna delavca, sta svoje prve umetniške korake začela ob šolanju na piranski srednji pomorski šoli? Pravi odgovor: Boris Cavazza in Lado Leskovar. Žreb je določil tri nagradence: To so Matjaž Kmetec, Ranko Djokić in Bruno Čendak, vsi iz Pirana. Vsak od nagradencev prejme mlinčka za poper in sol GUZZINI, darilo firme Intermarket d.o.o. iz Portoroža in brezplačno letno naročnino. Nagrade boste prejeli po pošti.

Čestitamo!

primorski utrip

nov časnik za nove čase

OGLASI, RAZPISI IN DRUGE OBJAVE

tel./fax.: 066 / 70-185

KMALU !

posebna utripova priloga

IZVLEČEK TELEFONSKEGA IMENIKA 94

ZA OBMOČJE PIRANSKE OBČINE

z ažuriranimi podatki o telefonskih naročnikih

Vabimo k sodelovanju

Želite preizkusiti svoje pero?

Postanite dopisnik(ca) Primorskega utripa.

Tel.: 066 / 74-005

Naročam primorski utrip

Ime in priimek _____

Točen naslov _____

Pošta (št.) _____

Letno naročnino 600 Sit bomo poravnali v 8 dneh po prejemu položnice - računa.

Datum _____

Podpis _____

Naročilnico pošljite na naslov:

INFORMA Portorož,

Liminjanska 91, 66320 Portorož

zavarovalnica triglav d.d. ljubljana
POSLOVNA ENOTA KOPER

PREDSTAVNIŠTVO LUCIJA

Obala 114 Tel.: 066/ 70- 930 Tel. & fax: 70- 961

Od avgusta 93 opravljamo vse vrste zavarovanj za potrebe občanov in podjetij tudi v našem Predstavništvu v novem Trgovsko poslovnem centru, Obala 114 v Luciji.

NIČ NI TAKO VARNO, DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Obiščite nas, ali pa nas pokličite po telefonu. Naši zastopniki vas bodo po dogovoru radi obiskali tudi na terenu, na domu, delovnem mestu.

zavarovalnica triglav d.d. ljubljana
POSLOVNA ENOTA KOPER

NOV URNIK POSLOVANJA SPLOŠNE BANKE KOPER

V okviru programa posodabljanja in racionalizacije poslovanja uvajamo v Splošni banki Koper deljeni delovni čas. Od 28. marca 1994 lahko Vaše denarne zadeve urejate:

Od ponedeljka do petka:
8,30 - 12,00 in od 15,00 - 17,00
sobota: 8,30 - 12,00

Različne oblike brezgotovinskega poslovanja Vam omogočajo opravljanje finančnih poslov tudi v času, ko so naša bančna okna zaprta.

**OBIŠČITE NAJBЛИŽJO ENOTO
SPLOŠNE BANKE KOPER!**

Z veseljem Vas bomo seznanili z možnimi oblikami poslovanja in skupaj poiščali najprimernejše za Vas.

splošna banka koper

NOVO! NOVO! NOVO!

SPLOŠNA BANKA KOPER je razširila svojo mrežo BANKOMATOV. Odlej lahko dvigujete gotovino tudi na novem bankomatu v TRGOVSKO POSLOVNEM CENTRU V LUCIJI.

**PONOČI IN PODNEVI- VEDNO V SLUŽBI
BANKOMATI SPLOŠNE BANKE KOPER**

Menedžersko srečanje

Letošnje spomladansko srečanje Združenja manager bo 21. in 22. aprila v portoroškem Avditoriju. Po občnem zboru ob 17.30, je predviden pogovor s predsednikom RS Milanom Kučanom o aktualnih političnih vprašanjih v Sloveniji. 22. aprila ob 9.30, bo strokovni posvet na temo Stroški države in njen prispevek k gospodarskemu razvoju. Uvodne besede bodo podali naši vidni strokovnjaki s področja gospodarstva in financ, Dagmar Šuster, Janez Kopač, dr. Ivo Banič, Dušan Šešok in drugi.

V kanalizacijo vdira morska voda

V piranskem OKOLJU se srečujejo z resnim problemom saniranja kanalizacije, kajti ugotavljajo, da na območju Bernardina že nekaj časa v kanalizacijo vdira morska voda. Posledice: prevelika vsebnost morske vode v fekalnih odplakah zvišuje stroške energije, postopno uničuje naprave zaradi korozije, problemi pa nastajajo tudi z biološko razgradnjo vode oz. fekalij. Projekt analiziranja stanja na glavnih kolektorjih, vsebnosti morske vode, v fekalnih odplakah ter sanacijo vodi mag. Andrej Avčin, pomočnik direktorja Sektorja komunalnih dejavnosti Okolja.

Razstava psov

V soboto, 7. maja bo na prostoru minigolfa v Luciji državna razstava avtohtonih psov iz Slovenije. Videli bomo lahko prave lepote, kraške ovčarje, lovske pse-goniče in nekatere druge znane pasme, ki jih bodo na razstavi pokazali njihovi lastniki.

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV, POSREDOVANJE PRI
PRODAJI IN NAKUPU NEPREMIČNIN

RENT - A - CAR

LIMINJANSKA 8
66320 PORTOROŽ
SLOVENIJA

MARINKO BABIĆ
s.p. Lucija

TEL./FAX: 066/70-162
MOBITEL: 0609/615943

IZ KNJIGE MODROSTI

**Slab jezdec se boji tudi
najbolj pohlevnega konja.**

Projektiranje in inženiring

Profesionalna razsvetljava in notranja oprema za night clube, diskoteke, restavracije, trgovine...

svetlobni napisi in reklame

interierska razsvetljava

reklamne table, tende, senčniki.
Pokličite nas, storitve opravljamo hitro, kakovostno in po ugodnih cenah.

FAL- CO d. o. o. Maribor

Ustanovitelj in izdajatelj

informa

Tržno komuniciranje in informiranje
Portorož, Tel. & Fax.: 066/70-185
Opr. prigl. št. 40-4/93 Rep. uprava za javne prihodke
Izpostava Piran / Franc Krajnc s.p.
ŽR št.: 51400-620-63-05-120211-6502/85 SB
Koper, PE Piran
Glavni in odgovorni urednik: Gustav Guzej /
Uredništvo: 066/74-005
Časopisni svet: dr. Livij Jakomin (predsednik),
dr. Mirana Malc, Stefano Lusa, Janez Dereggi, Nino Spinelli
Elektronska obdelava in prelom: Graffit Line Izola
d.o.o. / Tisk: Tiskarna VEK Koper
List izhaja mesečno, cena za izvod 50 Sit.
Po mnenju Urada vlade za informiranje št.
4/3-12-889/93-23/288 je časnik Primorski utrip
produkt informativnega značaja iz 13. točke tar. št.
3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje
davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.